

ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՐՁԵԱԼ ԹԻՐԱՆ՝ ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹԵԱՆ

Անկախութեան առաջին տարիներուն Հայաստան սկսած էր նկատուիլ «ժողովրդավարութեան կողմակ» տարածաշրջանի երկիրներուն մէջ եւ տիրող ընդհանուր կարծիքը այն էր, թէ երկիրը անշրջելիօրէն բռնած է մարդկային իրաւունքներու եւ ազատութիւններու ուղիւն՝ կանգնած ըլլալով երոպական չափանիշներուն ձգտող երկիրներու առաջին շարքերուն վրայ:

Խորհրդային Միութեան Բայբայման յաջորդած՝ ժողովրդավարութեան առաջին յաջող փորձերէն ետք, Հայաստան կամաց-կամաց սկսաւ խրիլ ասիական ու երրորդ աշխարհի երկիրներու յատուկ դրութեան մէջ, երբ օրէնքի գերակայութեան, մարդկային իրաւունքներու, խօսքի ազատութեան հիմնական սկզբունքները կը գիջին, տեղի տալով իշխանաւորներու բռնապետական ձգտումներուն առջեւ:

Ռոքերդ Գոչարեանի իշխանութեան գալէն ասոյից, միջազգային իրաւապաշտպան կազմակերպութիւններու կողմէ՝ հրապարակուած տարեկան գնահատականներուն մէջ, Հայաստան կը դասուի ամենէն վարի աստիճաններուն վրայ:

Միջազգային Ներուժ, Ազատութեան Տուն, Մարդկային Իրաւանց Հսկիչ եւ այլ կազմակերպութիւններու տեսակետները կը մնան գրեթէ նոյնը. Հայաստանի վիճակը մտահոգիչ է ու տխուր:

Ամերիկայի Պետական Քարտուղարութիւնը անցեալ շաբաուայ ընթացքին հրապարակեց աշխարհի 196 երկիրներու մէջ մարդու իրաւունքներու պաշտպանութեան ոլորտին վերաբերող տարեկան իր գնահատումը, որ կու գայ վերահաստատելու այլ կազմակերպութիւններու եզրակացութիւնները Հայաստանի մասին:

Ազատ ընտրութիւններու չգոյութիւն, Բաղաճախներուն ձեռք բերակելու եւ առանց դատարանի վճիռի բանտարկութիւն, կամայական ձեռքարկութիւններ, մամուլի ազատութեան սահմանափակում, Բաղաճախներու մասնաւոր կեանքի իրաւունքի սահմանափակում, կրօնական ազատութիւններու սահմանափակում, ստիպողական աշխատանք եւ այլն: Աստիճան Ամերիկայի պաշտօնական գնահատականները, որ պէտք է մտահոգի իր հայրենիքի ապագայով շահախնդիր իւրաքանչիւր հայուն:

Ժամանակն է որ, Հայաստանի իշխանաւորները անդրադառնան կացութեան լրջութեան ու վերջապէս առիթ տան, որ երկիրը վերադառնայ զարգացման իր ճիշդ ուղիին:

Ս.Դ.Է. Մամլոյ Դիւան

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆՆԱԿԸ ԿԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐԷ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱԴՈՒՆՔՆԵՐՈՒ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԸ ԿԸ ՄՆԱՅ ՑԱԾ»

ԱՄՆ-ի Պետական Քարտուղար Քոնդոլիզա Ռայս անցեալ շաբաթ ներկայացուց 2005 թուականին աշխարհի 196 երկիրներու մէջ մարդու իրաւունքներու պաշտպանութեան ոլորտին վերաբերող տարեկան գնահատումը:

«Հայաստանի մէջ 2005 թուականի Նոյեմբեր 27-ին տեղի ունեցած հանրաքուէի արդիւնքով հաստատուեցան շաբաթը սահմանադրական փոփոխութիւններ: Թէեւ հանրաքուէն անցաւ լուրջ խախտումներով, սակայն փոփոխութիւնները մէկ քայլ առաջ են ժողովրդավարական համակարգի հաստատման, նախագահի իշխանութեան վերահսկողութեան եւ աւելի անկախ արդարադատութիւն ունենալու ուղղութեամբ», - կը յայտարարէ Միացեալ Նահանգներու Պետական Քարտուղարութիւնը:

«Թէեւ տարբեր ոլորտներու մէջ նկատուած է որոշ բարելաւում, Հայաստանի իշխանութիւններու կողմէ մարդու իրաւունքներու պաշտպանութեան մակարդակը դարձեալ կը մնայ ցած եւ գոյութիւն ունին լուրջ խնդիրներ», - ըստ Վեյտի Պետական Քարտուղարութեան տեղեկագիրին մէջ: Հայաստանի մէջ արձանագրուած է զեկոյցին մէջ:

ուած խախտումներու շարքին կը նշուի իշխանութիւնները փոխելու քաղաքացիներու իրաւունքի սահմանափակումը, չբացայտուած պայմաններու մէջ մահուան դէպքերը բանակէն ներս, ուժային կառուցներու կողմէ քաղաքացիներուն ծեծի ենթարկելու եւ առանց դատարանի վճիռի կալանելու դէպքերը, ազգային անվտանգութեան ծառայութեան եւ ոստիկանութեան աշխատակիցներու անպատժելիութիւնը, կամայական ձեռքարկութիւնները, կալանավայրերու վատ եւ առողջապահութեան չափանիշներուն չհամապատասխանող պայմանները:

«Միջազգային լրատուամիջոցները, ընդհանուր առմամբ, ազատօրէն կը հեռարձակուին Հայաստանի մէջ: Այսուհանդերձ, «Ազատութիւն» ռատիոկայանի հեռարձակումները սահմանադրական հանրաքուէի օրունէ սկսեալ՝ երեք օր շարունակ պարբերաբար անլսելի էր: Հայաստանի հանրային ռատիոն յայտարարած է, որ խափանումները տեւիսիկական ընդլիցի էին: Սակայն, որոշ դիտորդներ այն կարծիքը յայտնած են, որ խափանումները քաղաքական դրդապատճառներ ունէին», - ըստ ուսած է զեկոյցին մէջ:

ԿԻՄՐԻԻ ՊԱՏԱՆԻ ԱՍՏՂԵՐԸ ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՈՍԻ ՄԵՋ

Հայաստանի Կիւմրի քաղաքի վեց պատանի աստղերը Երևուշաբթի Մարտ 13ին ժամանեցին Լոս Անճելոսի Միջազգային օդակայանը եւ դիմաւորուեցան Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան պատասխանատուներուն կողմէ:

Նշենք որ վեց պատանի աստղերը Կիւմրիի բնակիչներ են եւ ծնած Լենինականի ահաւոր երկրաշարժէն ետք: Անոնք՝ իրենց երաժշտական բարձրորակ կատարումներով, բազմաթիւ մրցանակներու արժանացած են եւ հնահատուած հայրենի եւ օտար արուեստասէր շրջանակներու կողմէ:

***

Հայրենի տաղանդաւոր պատանի արուեստագէտներն են. - Ար-

սէն Գէորգեան 12 (օփերայի երգեր), Սաշա Աթանեան 14 (Չուֆա-կահար), Հոնիփիմէ Աղապարեան 13 (դաշնակահար), Աննա Աւտալեան 10 (խումբի կրտսերագոյնը պիտի մեկնաբանէ հայկական եւ միջազգային երգեր), Մանէ Կալոյեան 12 (երգիչ), Քրիսթինէ Միմոնեան 14, (քանոնահար):

Ինչպէս յայտնի է շատերուն՝ Կիւմրիի աստղերը միայն մէկ ելուցք պիտի ունենան այս Ուրբաթ, Մարտ 19ին, երեկոյեան ժամը 6ին, Կլէնտէյլի Alex թատերասրահին մէջ եւ ապա համերգային շրջապտոյտի պիտի երթան Միացեալ Նահանգներու տարբեր քաղաքները:

Բարի գալուստ հայութեան պարծանք մեր պատանի աստղերուն:

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐԳԻԼԵՑ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒ ԿՈՂՄԵ ԾՐԱԳՐՈՒԱԾ ՀԱԿԱՅԱՅ ՑՈՅՅԵՐԸ

Գերմանիոյ մայրաքաղաք Պերլինի ոստիկանութիւնը Մարտ 13-ին որոշեց արգիլել թուրքերու կողմէ ծրագրուած եւ Հայկական Յեղափոխութիւնը ժխտելու միտող երկու ցոյցեր, որոնք տեղի պիտի ունենային այս շաբաթուայ ընթացքին: Ոստիկանութիւնը իր որոշումը պատճառաբանած է այն մտավախութեամբ, թէ բռնութիւններ կրնան տեղի ունենալ ցոյցերու ընթացքին:

Գերմանիոյ քաղաքական դեկավարներ եւ մարդկային իրաւանց կազմակերպութիւններ որոշուեցին ցոյցի արգիլման որոշումը: «Անընդունելի է երբ, ծրագրուած ցոյցերը նպատակադրած են Առաջին Պատերազմի ընթացքին Հայերու դէմ գործադրուած ցեղասպանութիւնը ուրանալու եւ բողոքական կերպով Գերմանիոյ մէջ բռնարարներ կատարելու կոչեր ընելու»,- յայտարար-

Շաբ-ը էջ 4

ՄԻՋԱՉԳԱՅԻՆ ԴԻՏՈՐԴՆԵՐԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑԻՆ «ՍԱՅՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՔՈՒՆ ԱՆՑԱԾ Է ԼՈՒՐՁ ԽԱՆՏՈՒՄՆԵՐՈՎ»

«Սահմանադրական հանրաքուէին հետեւելու նպատակով հրաւիրուած միջազգային դիտորդներու եզրակացութեան համաձայն՝ գործընթացը անցած է լուրջ խախտումներով», - յայտարարեցին Հայաստանի մէջ դեսպաններու եւ միջկառավարական կազմակերպութիւններու ղեկավարներու հանդիպման մասնակիցները:

Հանդիպման աւարտին հրապարակուած յայտարարութեան մէջ ըստուած է, որ «Հայաստանի իշխանութիւններու շաբաթը ներկայացուցիչներ ընդունած են, որ սկստակաւ եղած են բազմաթիւ թերացումներ, որոնք ստուեր կը գցեն ընտրական գործընթացի վրայ»:

Յայտարարութեան հեղինակները կարծիք չայտնած են, որ գալիք խորհրդարանական եւ նախագահական ընտրութիւնները «վճռորոշ պիտի ըլլան Հայաստանի ապագայի համար»:

Ընտրութիւններու հարցերով զբաղուող միջազգային աշխատանքային խումբը ստեղծուած է 2002 թուականին՝ ընտրութիւններու աջակցման գործընթացին ներգրաւուած միջազգային կազմակերպութիւններու եւ Հայաստանի մէջ գտնուող դեսպանատուներու միջեւ տեղեկատուութեան եւ փորձի փոխանակման նպատակով:

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ԳԻՄՐԻԻ ՊԱՏԱՆԻ ԱՍՏՂԵՐՈՒ
ՀԱՄԵՐԳԸ
ԿԻՐԱԿԻ ՄԱՐՏ 19, 2006
ԵՐԵՎԱՆԻ ԺԱՄԸ 6-ԻՆ
ԿԼԵՏՏԵՅԼԻ ALEX THEATRE ՄՐԱՅԻՆ ՄԵՋ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

ԻՆՉՈ՞Ւ ԵՆ ԱՂՄԿՈՒՄ «ՀԱՅՐԵՆԱՍԵՐՆԵՐԸ»

Գալուստ Սահակեանի առաջին, մեծ հաւանականութեամբ՝ տակաւին չուղղորդուած տպաւորութիւնը, թէ Ռ. Քոչարեանի ասուլիսը «պատերազմի յայտարարում է»՝ ստեղծուած իրավիճակի իրական գնահատականն է:

Եւ առհասարակ՝ բնական է, որ անցած օրերին ՁԼՄ-ներում քննարկուող գլխաւոր թեման Ռ. Քոչարեանի կողմից արտայայտուած միտքն էր՝ ՀՀ կողմից ԼՂՀ անկախութեան հնարաւոր ճանաչման մասին: Տպաւորութիւնն էլ այնպիսին է, որ այդ ասուլիսը յատուկ մոգոնուել էր, որպէսզի հայկական կողմի «միակ բանակցողը» հնչեցնի այդ միտքը: Ու ոչ միայն ի հեճուկս Իլհամ Ալիեւի, որ օր ու մէջ խօսում է Ղարաբաղի ինդիւրը ուժով լուծելու հաստատակամութեան մասին. Հայաստանի փաստացի ղեկավարի ասածն առաւել-լայկէս հասցէագրուած էր միջազգային կառույցներին ու հանրութեանը: Ռամբոյէից յետոյ Ռ. Քոչարեանն ու Ի. Ալիեւը երկու հասարակութիւնների մօտ ձեւաւորում են գլխաւոր հրամանատարի, «ազգային հերոսի» իրենց կերպարները, մի խօսքով՝ իրենց կողմից նուաստացուած ժողովուրդներին հասկացնում են, որ պատրաստ են պատերազմի: Ֆրանսիայում այլ էր. բանակցութիւնների ձախողմանը յաջորդել էր երկու նախագահների ինդերանքը համանախագահներին՝ միջնորդական առաքելութիւնը շարունակելու յորդորով: Նման ինդերանքը շատ թափանցիկ է իր բովանդակութեան մէջ. թէ՛ Քոչարեանը եւ թէ՛ Ալիեւը բանակցութիւնների իմիտացիայի մէջ տեսնում են իրենց իշխանութեան երկարածաման երաշխիք: Ատրպէյճանի նախագահի հետուամբոյցեան վարքագծի գնահատականը թողնում էմ Ատրպէյճանի հասարակութեանը, քաղաքական գործիչներին: Մեզ առաւելապէս պէտք է հետաքրքրի Հայաստանի իշխանութեան վարքագիծը, մասնաւորապէս՝ վերջին ասուլիսում երկրի գործող ղեկավարի առանցքային յայտարարութիւնը:

ԻՆՉՈ՞Ւ Է ՎՏԱՆԳԱԻՈՐ ԼՂՀ-Ի ՀԱՆԱՉՈՒՄԸ

Եւ այսպէս, անդրադառնանք այն հարցին, թէ ինչ վտանգաւոր հեռանկարներ կը յաջորդեն այն վիճակին, եթէ Հայաստանը որոշի ճանաչել ԼՂՀ-ի անկախութիւնը: Առաջին, դա կը նշանակի Հայաստանի կողմից եւ ԱՄՆ-ի խմբի միջնորդական առաքելութեան վիճեցման ակնյայտ փորձ: Եթէ համարտութեան կողմերից մէկը անգիշտում յայտարարութիւն է հրապարակում բանակցային օրակարգում ներառուած առանցքային հարցերից մէկի առնչութեամբ, բանակցութիւնների ինստիտուտն ինքնին կորցնում է իր նշանակութիւնն, արժեզրկուում է: Պատահական չէ, որ Ռ. Քոչարեանի ասուլիսին անմիջապէս յաջորդեց Ատրպէյճանում ԱՄՆ-ի դեսպանի միանշանակ արձագանքը: Երկրորդ, քանիցս նշուել է, որ բանակցութիւններում հայկական կողմի պնդումը՝ առաջնային քննարկման առարկայ դարձնել ԼՂՀ-ի կարգավիճակի հարցը, փակուղի է ստեղծում կարգաւորման գործընթացում: ԼՂՀ-ի հարցի համապարփակ լուծումը հնարաւոր է բացառապէս փուլային տարբերակով՝ Հայաս-

տանի ու Ատրպէյճանի միջեւ վստահութեան ինստիտուտների ձեւաւորմանը գուզրնթաց: Երրորդ, ՀՀ-ի կողմից ԼՂՀ-ի անկախութեան հնարաւոր ճանաչումը հակադրութեան մէջ է մտնում ԼՂՀ-ի ինդրում միջազգային կազմակերպութիւնների ձեւաւորած իրաւաքաղաքական համատեքստի, միջազգային հանրութեան կարծիքի հետ: Իսկ դա նշանակում է, որ, տուեալ պարագայում, Հայաստանի մեկուսացումը համաշխարհային եւ տարածաշրջանային գործընթացներին կը դառնայ աւելի առարկայական ու անդառնալի: Չորրորդ, խաղաղ կարգաւորման այլընտրանքը պատերազմն է, որը գուցէ տեղաւորուում է գոյգ ռեժիմների ծրագրերում, սակայն կործանարար հետեւանքներ կ'ունենայ Հայաստանի, Ատրպէյճանի, ու նաեւ՝ Ղարաբաղի ժողովուրդների համար:

«ՀԱՅՐԵՆԱՍԵՐՆԵՐԻ» ՊՈՒԹԿՈՒՄԸ

Վերը բերուած փաստարկները, անշուշտ, հասկանալի են Հայաստանի քաղաքացիների գերակշռող մեծամասնութեան, սակայն ամենեւին էլ՝ ո'չ իշխանութեան ներկայացուցիչների եւ նրանց սպասարկող «անկախ ու պատասխանատու» մամուլի համար: Վերջիններս՝ միայն իրենց հասկանալի «մենթալիտետով», ազբեսիվ քարոզչութեան թիրախ են դարձրել բոլոր այն գործիչներին, լրագրողներին, պարզապէս՝ քաղաքացիներին, ովքեր համարձակուում են բացայայտել գործող վարչախմբի արկածախնդրութիւնը, փաստարկում են արժանապատիւ խաղաղութեան, հարեւան երկրների հետ բնականոն յարաբերութիւնների հաստատելու անհրաժեշտութիւնը: Տարօրինակ է, որ այս անհանդուրժող քարոզչութեան առաջին գծում մեծ թիւ են կազմում մարդիկ, ովքեր «միակ ճշդով» իրենց ազգային ընդդիմախօսին ապազգային են որակում՝ խորշելով հայերէն գէթ մէկ նախագասութիւն արտասանելուց: Պատահական չէ, որ «ազգային» են դառնում յատկապէս ավտորիտար ռեժիմները եւ նրանց սպասարկողները: Սրանք են յատկապէս ամենաբարձր ճամարտակում ազգային միասնութեան, ազգային գաղափարախօսութեան, իրենց կողմից ստորացուած ու թալանուած ազգի բացառիկութեան եւ միւսների երկրորդական լինելու մասին: Սրանք են իրենց գառաւառական պատկերացումներով ազգը բաժանում «ազգայինների» ու «ապազգայինների», ստեղծում արտաքին եւ ներքին թշնամու կերպար: Միեւնոյնն է՝ իրենց որդիները չեն զոհուելու, իրենց մայրերը եւ դուստրերը չեն այրիանալու, միայն նկարով զոհուած հօրը ճանաչող որբի պրոբլեմն էլ իրենցը չի: Իրենց աշխարհը իշխանութիւնն ու փողն է, բաժակաճառային հայրենասիրութիւնը: Յանուն սեփական իշխանութեան խրամատներ են փորում երկրի ներսում, ընտրութիւն են կեղծում, մարդկանց խոշտանգում, յետոյ էլ՝ ցիւնիզմով ազգային միասնութեան կոչ հնչեցնում: Ինչ ազգային միասնութիւն՝ իշխանութիւնը գաւթած ռեժիմի ու ստորացուած հասարակութեան, «Համբոյ» թշուր, անգրագէտ գեներալի ու ոչ կանոնադրային յարաբերութիւնների գոհը դարձած գինուորի, սպիրագ-

ՉԱՐԻՔԻ ԱՐՄԱՏԸ

Վերջերս «Հ1»-ով հայ երգին նուիրուած հետաքրքիր հաղորդում նայեցի: Մասնակիցները փորձում էին գտնել մեր ազգային երգը խաթարող գլխաւոր գործօնները, այսպէս ասած՝ չարիքի արմատը: Որպէս այդպիսին՝ նշուեցին հեռուստաընկերութիւնները, պորտապարը, մերկապարը, թուրքական, արաբական երաժշտութիւնը, ռաբիսը, փոփ-արուեստը եւ այլն: Մինչեւ որ մի երիտասարդ երաժշտագէտ բացատրեց, որ միակ բանը, որը չի կարելի անել՝ ներմուծել մեր նշանաւոր կոմպոզիտորների, ինչպէս նաեւ՝ ժողովրդական եւ հոգեւոր երգերի մէջ իմաստի այնպիսի տարրեր, որոնք այդ երգերը չեն պարունակում: Այսինքն՝ եթէ կայ «չարիքի արմատ», ապա դա տզիտութիւնն է եւ ոչ պրոֆեսիոնալիզմը:

Կարծում եմ, դա շատ լաւ օրինակ է այլ բնագաւառների համար. գիտելիքներ եւ պրոֆեսիոնալիզմ ձեռք բերելու համար պէտք են ժամանակ եւ ջանքեր: Մտածելն ընդհանրապէս դժուար գործ է: Շատ աւելի հեշտ է ուղեղն անջատել եւ քո չհաւանած կամ քեզ համար անհասկանալի երեւոյթին «չարիքի արմատ» պիտակ կպցնել:

Հայերը չարիքի արմատը տեսնում են ատրպէյճանցիների մէջ, ատրպէյճանցիները՝ հայերի մէջ, ընդդիմութիւնը՝ իշխանութեան մէջ, ճորձ Պուշը չարիքի առանցքում տեսնում է, մասնաւորապէս, Իրանը, իսկ Իրանի նախագահը՝ Իսրայէլը: Եւ այլն, եւ այլն: Ուրիշի մէջ չարիքի մարմնաւորում տեսնելը նշանակում է մի բան, այդ ուրիշին պէտք է ոչնչացնել, վերացնել աշ-

լուխի եւ մտաւորականի, օլիգարխի ու նրա վասալը դարձած քաղաքացու միջեւ: Այդ ինչո՞ւ էին խիստ «ազգային» լրատուամիջոցները լուծւում, երբ երկրի պատենցիալ եւ գործող զինուորին փողոցում կամ հենց բանակում ծեծում էին, մի դէպքում՝ նրա համար, որ սեփական երկրում տնտրի կարգավիճակով ապրել չի ուզում, մէկ այլ դէպքում՝ որ հայրենիքին ծառայութիւնը չի կամեցել շփոթել «համերացաւով» տառապող, հայրենիքը Ռոբի ու Սերժի հետ նոյնացնող հրամանատարին քծնելու հետ: Այդ ինչո՞ւ ազգային արժանապատուութեան ու ոգու մասին չէին մտածում, երբ նահատակուած սպարապետի մայրը արդարութիւն էր հայցում՝ անհաղորդ մնալով միայն իրենց յայտնի յոյժ կարեւոր «պետական» գործերով զբաղուած պաշտօնեաների կողմից:

ՎԵՐՁԱԲԱՆԻ ՓՈՒՍԱՐԷՆ

Վերջին խօսքը պատկանում է ժողովրդին. ընդունել վարչախմբի քարանձաւային ազգայնականութեան խայծը՝ նշանակում է հաշտուել նոր ստորացումների, կորստաբեր պատերազմի, մեր որդիներին ու հայրենիքը ոմանց վիրտուալ կարգախօսների թիրախ եւ փորձադաշտ դարձնելու մտքի հետ: Երկրորդ ճանապարհը արժանապատիւ խաղաղութիւնն է, այն միակ բանաձեւը, ինչի շուրջ կարող է ձեւաւորուել իրական ազգային միասնութիւնը:

ՍՈՒՐԷՆ ՍՈՒՐԵՆԵԱՆՅ «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ» 3-11-06

խարհիս երեսից:

«Ուաշինկթոն փոստն» էլ Հարաւային Կովկասում հետաքրքիր «չարիքների արմատ» գտաւ՝ դա «Ռուսաստանի ստուերային կայսրութիւնն» է, որի դէմ ԱՄՆ-ը եւ Արեւմուտքը պէտք է պայքարեն: Արեւմտեան մի նախկին ԱԳ նախարար եւ մի փորձագէտ գտնում են, որ ՌԴ գորքերը Հայաստանից դուրս բերելու դէպքում միայն մեր տարածաշրջանում ամէն ինչ տեղը կ'ընկնի: Իհարկէ, ճիշդ է, որ պոլստիներան Ռուսաստանը, որը չի փայլում ժողովրդավարութեամբ, նոյնքան յուրի ռեժիմ է սահմանել իր «Ֆորպոստում»:

Բայց ասել, որ ռուսական գորքերն են մեզ խանգարում առաջ գնալ, կամ՝ որ Արեւմուտքում ինչ-որ հուրի-փերիներ են նստած՝ մեծ չափազանցութիւն կը լինի: Ժամանակակից չեխական մի վէպում 1968 թուականի խորհրդային գորքերի վայրագ ներխուժումից յետոյ տարագրութեան մէջ Արեւմուտքում յայտնուած մտաւորական այնքան էլ մեծ խանգարում չուրեք չի մասնակցում ցոյցերի, որոնք կազմակերպուած էին ի պաշտպանութիւն չեխերի ինքնիշխանութեան: Երբ այդ մտաւորականի բարեկամները հարցնում են՝ «Ինչ է, դու չե՞ս ուզում պայքարել քո հայրենիքի բռնազաւթման դէմ», վերջինս հետեւեալ միտքն է արտայայտում. ցանկացած կոմունիզմի, ֆաշիզմի, բոլոր տեսակի բռնազաւթումների ու ներխուժումների ետեւում կանգնած է ամենահիմնական եւ համապարփակ չարիքը. այդ չարիքի կերպարն է ցուցարար մարդկանց քայլերթը, երբ մարդիկ ձեռքերը վեր են բարձրացնում եւ ունիտսնով բղաւում են միեւնոյն վանկերը:

Գուցէ հենց դա՞ է չարիքի արմատը:

ԱՐԱՄ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ «ԱՌԱՒՕՏ» 3-14-06

ՄԱՍԻՍ ՇԱՐԱԹ-ԱԹԵՐԹ ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝ ԱՌՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԶՆՁԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ Արեւմտեան Ամերիկայի Մրջանի ԽՄԲԱԳԻՐ՝ SOPEB. ԱՐՇԱԿ ՂԱՋԱՆՃԵԱՆ ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ ԳԱՐԻԷԼ ՄՈՒՅԵԱՆ ՍԱՅԱ ԹՈՒԹԵԱՆ ՎԱԶԳԷՆ ԽՈՏԱՆԵԱՆ ՅԱՐՈՒԹ ՏԵՐ ՊԻՒԹԵԱՆ Դեռ. (626) 797-7680 Ֆաքս. (626)797- 6863 E-Mail: massis2@earthlink.net http://www.massisweekly.com MASSIS Weekly Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA 1060 N. Allen Ave. Pasadena, CA 91104 Phone: (626) 797-7680 Fax: (626) 797-6863 (USPS 667-310) (ISSN 0744-334X) Published Weekly Except Two Weeks in August ANNUAL SUBSCRIPTION RATES: USA \$50.00, Canada \$60 (Second Class), \$75.00 (Air Mail) Overseas \$85.00 (2nd Class Mail), \$125.00 (Air Mail). All payments must be made in US funds & Drawn on US banks. Periodicals Postage Paid at Pasadena CA. Please Send Address Change To MASSIS WEEKLY 1060 N. Allen Ave. Pasadena, CA 91104

ԼՈՒՐԵՐ

ԲԱԲԳԵՆ ԱՐԱՐՔՅԵԱՆԸ ՉԻ ՈՒԶՈՒՄ ԱՅՂՔԱՆ ՓՉԱՑԱԾ ԼԻՆԵԼ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-ՖԷ»: «Այն, որ ԱԳ նախարարը չի կարող զկրտալ առանց նախագահի թույլտուության, փաստ է», - Մարտ 13-ին Մամուլի Ազգային Ակումբում յայտարարեց «Արմատ» հասարակական կենտրոնի ներկայացուցիչ, ԱԺ նախկին նախագահ Բաբգեն Արարքյանը: Ըստ նրա՝ ԼՂ հիմնախնդրի բանակցություններում ամեն ինչ կանխատեսելի էր, եւ որեւէ սենսացիոն յայտարարություն չի սպասուում: «Բանակցություններից ԼՂ-ին դուրս մղելը պատահական էր: Ինչպես 1997թ-ին, այնպես էլ այսօր միջազգային հանրության կողմից ԼՂ հարցում որեւէ ճնշում չի եղել: Սա միջազգային հանրության խնդիրը է: Այս տարածաշրջանում նրանք իրենց խնդիրները կարողանում են լուծել՝ առանց ԼՂ խնդիրը կարգաւորելու»:

ԱԺ նախկին նախագահ Բաբգեն Արարքյան

Պարոն Արարքյանը նշեց, որ ԼՂ հարցում իրենց տեսակետը չի փոխուել եւ լրագրողներին տրամադրեց «Արմատ» հասարակական կենտրոնի 2004 թ-ի Նոյեմբերի յայտարարությունը: «Վտանգուած է հայոց պետականությունը եւ ԼՂ-ի գոյությունը: Հայ ժողովուրդը կանգնած է նոր պատերազմի եւ կարողարացուած կորուստների առաջ: Ներկայ վարչախմբի օր առաջ հեռացումը քաղաքական ասպարէզից եւ օրինական, ժողովրդի վստահությունը վայելող իշխանությունների ձեւաւորումը միայն կարող է հնարաւորութիւն ստեղծել դուրս գալու ստեղծուած իրավիճակից», - նշուած է յայտարարութեան մէջ:

Ինչ վերաբերում է փախստականների վերադարձին եւ Ղարաբաղում կրկին հանրաքուէ անցկացնելու մասին միջազգային կառույցների առաջարկներին, ապա պարոն Արարքյանն ասաց. «Փախստականների վերադարձը պրակտիկորէն հնարաւոր չէ, իսկ հանրաքուէի անցկացումն ամենամեծ բլեֆն է»:

Պարոն Արարքյանն անդրադարձաւ նաեւ ԼՂ նախագահ Արկարի Ղուկասեանի այն յայտարարութեանը, որ Հայաստանը պէտք է դուրս գայ բանակցությունների գործընթացից: «Ես չեմ ուզում այնքան փչացած լինել, որ մտածեմ, թէ ԼՂ նախագահի յայտարարությունները համաձայնեցուած է չէ իշխանութիւնների հետ: ԼՂ իշխանութիւններն աւելի լեզիտիմ են եւ իրաւունք ունեն բարձրացնել իրենց հարցերը»:

«ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆ»-Ը ԴԵՌ ՓԱԿԻ ՏԱԿ Է

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-ՖԷ»: «Ժառանգութիւն» կուսակցութեան նախագահ Բաբգի Յովհաննիսեանը Մարտ 13-ին դիմել է ՀՀ զլխաւոր դատախազ Աղուան Յովսէփեանին եւ ՀՀ ոստիկանապետ Հայկ Յարութիւնեանին՝ իր գլխաւորած կուսակցութեան գրասենեակի դէմ կատարուած անօրէն գործողութիւնների մասին հարցազրույցում:

Խնդիրն այն է, որ Մարտի 4-ին «Ժառանգութեան» կենտրոնականի բռնի փակումը, ինչպէս նշուած է հարցազրույցում մէջ, հանգեցրել է կուսակցութեան գործունէութեան՝ Սահմանադրութեամբ եւ օրէնքով չնախատեսուած հիմքերով փաստացի կասեցմանը: «Գրասենեակում են գտնուում կուսակցութեան պահոցը, կնիքը, բնականոն գործունէութեան համար անհրաժեշտ փաստաթղթային ամբողջ խարխիւր, ինչպէս նաեւ անձնական ու ընտանեկան իրեր: Հետեւաբար, դիմում եմ Ձեզ՝ ինդրեւով սոցը ընդունել որպէս յանցագործութեան յատկանշներ պարունակող արարքի մասին յայտարարութիւն, համապատասխան իրաւական գնահատական տալ տեղի ունեցածին, պարզել եւ պատասխանատուութեան ենթարկել մեղաւոր անձանց», - ասուած է հարցազրույցում:

Մարտի 9-ին վերադառնալով Եւրոպայից, որտեղ մասնակցում էր միջազգային համաժողովի ու մի

շարք հանդիպումների, Բաբգի Յովհաննիսեանը խօսել է ՀՀ վարչապետի հետ: Տարածուած հարցազրույցում համաձայն նա յանձն է առել անձնական հսկողութեամբ շուտափոյթ լուծում տալ գրասենեակի փակման հետ կապուած անիրաւութեանը:

Յաջորդ օրը՝ Մարտի 10-ին, Յովհաննիսեանը Յակոբ Պարոնեանի անուան երաժշտական կոմպոզիչի պետական թատրոնի տնօրէնին գրաւոր առաջարկել է անյապաղ վերացնել սեփական աշխատակազմում գործելու իրաւունքի վրայ ապօրինաբար դրուած արգելափականը՝ մինչեւ վարչապետի կարգադրութիւնը: Որեւէ պատասխան առայժմ չի ստացուել:

Մարտի 13-ին Հայաստանի մտաւորականների ֆորումի աւագանին տարածել է Բաբգի Յովհաննիսեանի «Ժառանգութիւն» կուսակցութեան շուրջ վերջին զարգացումների վերաբերեալ յայտարարութիւն, ուր «դատաւարտում են կուսակցութեան, նրա ղեկավար Բաբգի Յովհաննիսեանի հասցէին իշխանութիւնների գրապարտանքները եւ պահանջում են անյապաղ դադարեցնել քաղաքական հետապնդումները: Մէկ անգամ եւս բարձրաձայնում ենք մեր համոզուածութիւնը՝ անկախ այն բանից՝ իշխանութիւնները ցանկանում են, թէ ոչ, ժողովրդավարութիւնը Հայաստանում այլընտրանք չունի»:

2007-Ի ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆԸ ԴՐՍԻ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆԽՈՒՍԱՓԵԼԻ Է

ԵՐԵՒԱՆ, «ԼՐԱԳԻՐ»: Հայաստանի խորհրդարանի 2007 թուականի ընտրութիւնը կը դառնայ մեծ տէրութիւնների ուշադրութեան առարկայ: Այդ մասին յայտարարել է ԱԺ պատգամաւոր Վիկտոր Դալլաքեանը: Այդ հետաքրքրութեան անխուսափելիութիւնը պատգամաւորը պայմանաւորել է ընտրութեան կարեւորութեամբ: «Խորհրդարանի ընտրութիւնը շատ կարեւոր է, որովհետեւ դրան յաջորդելու է նախագահի ընտրութիւնը, իսկ ես մի անգամ ասել եմ, որ Հայաստանի նման երկրում նախագահը ընտրուած է երկու ժամկէտով: Այսինքն, 2007 թուականին խօսք է գնում առաջի-

կայ տասը տարիների քաղաքական դասաւորութեան մասին», ասում է Վիկտոր Դալլաքեանը: Նա իբրեւ դրսի հետաքրքրութեան օրինակ նշում է ԱՄՆ կառավարութեան որոշումը, ըստ որի Հայաստանում ԱՄՆ ծախսելու է 6 միլիոն դոլար ընտրութեան օրինականութեան ապահովման նպատակով:

Վիկտոր Դալլաքեանը, խօսելով արտաքին հետաքրքրութեան մասին, նաեւ նշում է, որ ներսի քաղաքական ուժերի խնդիրը պէտք է լինի որդեգրել այնպիսի պահուածք եւ ծաւալել այնպիսի գործունէութիւն, որ արտաքին ազդեցութիւնը հնարաւորինս չհզոքացուի եւ հասցուի նուազագոյնի:

ՈԱՄԻԼ ՍԱՖԱՐՈՎԻ «ՅԵՐՈՍԱՊԱՏՈՒՄՆ» ԱԲՐՏԻՈՒՄ Է

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-ՖԷ»: «Գուրգէն Մարգարեանի սպանութեան գործով վերջին դատական նիստի ընթացքում վերջակէտ դրուեց ատրպէյճանական կողմի բոլոր ստաջողութիւնները», - Մարտ 14-ին լրագրողների հետ հանդիպման ընթացքում յայտարարեց Պաշտպանութեան Նախարարութեան ներկայացուցիչ Հայկ Դեմոնեանը, որը մասնակցում է դատավարութեանը:

Վերջին նիստի ընթացքում վկայութիւն են տուել Ռամիլ Սաֆարովի համակուրսեցի ազգութեամբ հունգարացի սպաներ Չոլտան Բակոնին եւ իսմբի ղեկավար Ատիլա Դեմիտեանը: Վերջիններս վկայել են, որ Գուրգէն Մարգարեանի սպանութիւնից առաջ հայ եւ ատրպէյճանցի սպաների միջեւ որեւէ վիճաբանութիւն չի եղել, իրականութեանը չեն համապատասխանում ատրպէյճան-

ցիների այն պնդումները, թէ դէպքի նախօրէին հայերը ծաղրել են ատրպէյճանցիներին: Հունգարացի սպաների վկայութեամբ հերքուել է նաեւ Ռամիլ Սաֆարովի այն պնդումները, թէ Սաֆարովը կացինը գնել էր ինքնապաշտպանութեան նպատակով:

Յաջորդ դատական նիստը Հունգարիայում տեղի կ'ունենայ Ապրիլ 4-ին, որտեղ կը լսուի Սաֆարովի վերջին խօսքը, իսկ դատավճիռ կը հրապարակուի Ապրիլի 13-ին: Գուրգէն Մարգարեանի իրաւաջողորդի շահերի ներկայացուցիչ Նազելի Վարդանեանը եւ ՊՆ ներկայացուցիչ Հայկ Դեմոնեանը գտնում են, որ գործը լսող դատաւոր Անդրաս Վաշկուտը իսկապէս օբեկտիւ է եւ նրա շնորհիւ ատրպէյճանցիներին չյաջողուեց գործը քաղաքականացնել եւ Ռամիլ Սաֆարովին ԼՂ հակամարտութեան գոհ ներկայացնել:

ՂԱՐԱԲԱՂԵԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՍԱՆԱԿԻՑՆԵՐԸ ՊԱՅՆՁՈՒՄ ԵՆ ԴԱԴԱՐԵՑՆԵԼ ՂԱՐԱԲԱՂԵԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

«ԱԶՍՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՅ»: «Հայաստանի իշխանութիւնները պէտք է դադարեցնեն դարաբաղեան բանակցությունները», - այսօր յայտարարել է Ղարաբաղեան պատերազմին մասնակցած հրամանատարների խումբը: «Անընդունելի է, երբ տարիներ շարունակ գաղտնիութեան պայմաններում երկրի եւ ժողովրդի անունից խոստումներ են տրուում եւ պարտաւորութիւններ ստանձնուում, իսկ ժողովուրդը այդ մասին տեղեկանում է կողմնակի մեկնաբանութիւններից: Մենք այլեւս չենք վստահուում այս բանակցություններին եւ հայրութեան անունից այնտեղ բանակցողներին», - նշում են յայտարարութեան հեղինակները:

Յայտարարութիւնը ստորագրած 10 հրամանատարները հաւաստիացնում են. - «Որքան էլ «երեւանեան որոշ գործիչներ» երկու «բարձրաստիճան անձի» պատճառով իրենց «ատելութիւնը» փորձեն բոլոր արցախցիների վրայ տարածել, միեւնոյն է մենք միաբան եւ վճռական ենք եւ հարկ եղած դէպքում միասնաբար հակազդելու ենք հակառակորդի հակահայկական բոլոր դրսեւորումներին»:

ԳԱԶԻ ՍԱԿԱԳՆԵՐԸ ԿԸ ԲԱՐՁՐԱՆԱՆ ԱՊՐԻԼԻ 10-ԻՑ

Հանրային ծառայութիւնները կարգաւորող յանձնաժողովն հաստատեց բնական գազի նոր սակագները՝ մասնակիօրէն բաւարարելով «Հայրուստագարդ» ընկերութեան յայտը: Բնակչութիւնը Ապրիլի 10-ից օգտագործած իւրաքանչիւր խորանարդ մետր գազի համար ստիպուած կը լինի վճարել 90 դրամ (ներկայիս 59 դրամի փոխարէն): Բնական գազի արտադրական սպառողների համար մէկ խորանարդ մետր գազի սակագինը սահմանուեց 65 դրամ 70 լումա:

ԼՈՒՐԵՐ

ՔԱՆԻ ԵՐԿՐՈՒՄ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ ՉԻ ՓՈԽՈՒԵԼ, ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԻՒՆԸ ԳՈՐ ՉԷ ԻՐԵՆԻՑ

Մեր գրողակիցն է Աժ «Արդարութիւն» խմբակցութեան ղեկավար, ՀժԿ նախագահ Ստեփան Դեմիրճեանը:

- Պարոն Դեմիրճեան, այսօր շատերն են պնդում, թէ ընդդիմութիւնը չկայ. դուք որպէս 2003 թուականին միասնական ընդդիմութեան առաջնորդ եւ ընդդիմադիր ամենամեծ խմբակցութեան ղեկավար համաձայն էք այս հարցապնդման հետ:

- Ոչ: Ընդդիմութիւնն իհարկէ կայ եւ պայքարում է. ընդդիմութեան գործունէութիւնը բոլորի աչքի առջեւ է: Այլ հարց, որ հասարակութեան մէջ այն կարծիքն է տիրապետում, որ քաղաքակիրթ ճանապարհով, ընտրութիւնների միջոցով մեր երկրում հնարաւոր չէ որեւէ փոփոխութիւն. այդ տրամադրութիւնները հասկանալի են, որովհետեւ շարունակաբար կեղծուել են ընտրութիւնները, ամենախայտառակ ձևով կեղծուեց սահմանադրական հանրաքուէն: Սա է ինչի դիմաց: Սակայն փոփոխութիւնների կարելի է հասնել ամբողջ հասարակութեան ուժերով, իսկ ընդդիմութիւնն իհարկէ պէտք է սթափ վերլուծի անցած ուղին, որոշակի շտկումներ մտցնի իր գործունէութեան մէջ, նոր լիցք հաղորդի դրան եւ իր ջանքերը նպատակաւոր դրուի իրենց ուժերի նկատմամբ մարդկանց հաւատի վերականգնմանն ու շարունակի առաջնորդել հասարակութեան պայքարը՝ իր իրաւունքների եւ արժանապատուութեան վերականգնման համար: Մենք համոզուած ենք, որ դրական փոփոխութիւնների հասնելու ենք:

- Պարոն Դեմիրճեան, իշխանութիւնը իր գիծն առնելով անցած տարիներում, անգամ կոպիտացրեց, որ կանգնած էր պառակտման եզրին, այսօր շարունակում է գործել: Ընդդիմութիւնը ի՞նչ է անում իր որդեգրած գիծը պահելու եւ մարդկանց ապատիայից հանելու ուղղութեամբ:

- Նախ չիչեցնեմ, որ «Արդարութիւն» դաշինքն էլ է գործում եւ համագործակցում ընդդիմադիր միւս ուժերի հետ: Ընդդիմութիւնն անում է այն, ինչ պէտք է անի, հասարակութեանը յուզող բոլոր հարցերի վերաբերեալ իր տեսակէտը յայտնում է, մատնանշում է մեր երկրում առկա բազմաթիւ բացասական երեւոյթները, անօրինականութիւններն ու անարդարութիւնները, հետամուտ է լինում մեր քաղաքացիների իրաւունքների պաշտպանութեանը. մասնաւորապէս, «Արդարութիւն» դաշինքը հասաւ նրան, որ ՄԴ-ն քննութեան է առնելու երեւանի կենտրոնի կառուցապատման ծրագրերի իրականացման ընթացքում քաղաքացիների գոչքի օտարման մասին կառավարութեան որոշումների Սահմանադրութեանը համապատասխանութեան հարցը: Փաստօրէն, ՀՀ օմբուդսմենը ՄԴ ներկայացնում է «Արդարութեան» դիմումը՝ գրեթէ առանց փոփոխութիւնների: Այս ամէնը իհարկէ չի նշանակում, թէ մեր երկրում սահմանադրական կարգի հաստատման հարցը դուրս է եկել ընդդիմութեան օրակարգից:

- Տարածուած կարծիք կայ, որ ընդդիմութիւնը համակերպուել է ստեղծուած իրավիճակի հետ եւ գլխկոր գնում է հերթական ընտրութիւնների: Այդպէ՞ս է:

- Ընդդիմութիւնը չի կարող համակերպուել այս իրավիճակի հետ եւ շարունակելու է իր պայքարը. խորհրդարան մտնելը մեզ համար

գերինդիր չի. մեզ պէտք են արմատական փոփոխութիւններ:

- Իսկ հնարաւոր համար՞ում էք երբեւէ հասարակութեան 2003 թուականի ակտիւութեանը համարժեք համաժողովրդական ակտիւութիւն:

- Այո: Հնարաւոր համարում եմ:

- Պարոն Դեմիրճեան, ասում են, սուրբ տեղը դատարկ չի մնում, մտավախութիւն չունէ՞ք, որ գործող ընդդիմութեան անգործութեան պատճառով այդ դաշտը զբաղեցնի ասեմբլ կոալիցիոն ուժերից մէկը:

- Նախ ես չէի ասի, թէ ընդդիմութիւնը անգործութեան է մատնուած եւ կարծում եմ՝ ժողովուրդը տեսնում է, թէ ով է ազնուօրէն պայքարում: Իսկ կոալիցիայում ընդգրկուած ուժերը հաւասարապէս պատասխանատու են երկրում տիրող անօրինականութիւնների համար:

- Ստավախութիւն չունէ՞ք, որ ձեր տեղը կարող է զբաղեցնել նոյն ձեր դաշինքում գործող կուսակցութիւններից ձեւաւորուած նոր ֆորմատը:

- Երբ որ կը ձեւաւորուի որեւէ նոր ֆորմատ, այն ժամանակ էլ կը խօսենք: Ես միայն կ'ասեմ, որ այսօր ՀժԿ-ն որեւէ ֆորմատի ստեղծման ինչի դիմաց օրակարգում չունի:

- Դա նշանակո՞ւմ է, որ ՀժԿ-ն առանձին է գնալու 2007 թուականի ընտրութիւններին:

- ՀժԿ-ն իհարկէ ի վիճակի է առանձին մասնակցել առաջիկայ ընտրութիւններին, բայց, թէ ինչպիսին կը լինի մասնակցութիւնը՝ առանձին, կամ ինչ-որ դաշինքով, դեռ որոշուած չէ:

- Ձեր կարծիքով, այսօրուայ ընդդիմութիւնը ձեռնարկ է իշխանութիւնների:

- Ոչ, ես չեմ կարծում, որ ձեռնարկ է: Բոլորովին ձեռնարկ չի: Այն մեթոտները, որ կիրառուած են ընդդիմութեան դէմ, չեն կիրառուած ձեռնարկ ընդդիմութեան պարագայում. ընդդիմութեան դէմ պայքարում իշխանութիւնը երբեք խտրականութիւն չի դրել մեթոտների մէջ: Հակառակը, իշխանութիւնները հետեւողականօրէն ուզում են ամէն ինչ անել եւ անում են գործող ընդդիմութեանը դաշտից դուրս մղելու եւ այն կառավարելի ընդդիմութեամբ փոխարինելու համար:

- Պարոն Դեմիրճեան, իսկ Դուք գոհ եք ընդդիմութեան գործունէութիւնից:

- Քանի դեռ մեր երկրում չենք հասել արմատական փոփոխութիւնների, չենք կարող գոհ լինել մեր գործունէութիւնից:

Ջրուցեց ԴԻԱՆԱ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆԸ

ՀԱՆՐԱՅԱՒԱՔ ԱԽԱԼՔԱԼՔՈՒՄ. ՎՐԱՍԱՆԻ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԾԻՇԴԵԹՆԻԿ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՉԻ ՎԱՐՈՒՄ

ԱԽԱԼՔԱԼՔ, «Ա-ԻՆՖՕ»: Մարտի 11-ին Ախալքալաքի Մեսրոպ Մաշտոցի անուան հրապարակում Սամցխէ-Ջաւախքի հայկական հասարակական կազմակերպութիւնների խորհրդի նախաձեռնութեամբ տեղի ունեցաւ բազմահազարանոց հանրահաւաք՝ կապուած երկու օր առաջ Մալկայում հայ երիտասարդներին ահաբեկելու փաստի հետ:

Հանրահաւաքի մասնակիցները դատապարտեցին Մալկայում տեղի ունեցածը նշելով, որ Գէորգ Գէորգեանի սպանութիւնը եւ նրա երկու հասակակիցների վիրաւորուելը իշխանութիւնների վարած ոչ ճիշդ էթնիկ քաղաքականութեան անմիջական հետեւանք է:

Հանրահաւաքի ժամանակ խօսուեց Վրաստանի իշխանութիւնների կողմից վարուող տարածաշրջանի էթնիկ պատկերը ի վնաս հայերի փոխելու վտանգաւորութեան եւ պայթիւնապատանգութեան մասին: Հերթական անգամ արծարծուեց հայոց լեզուի պետական կարգավիճակի տրամադրման հարցը:

Հանրահաւաքի կազմակերպիչները դատապարտելով Մալկայում տեղի ունեցածը, միաժամանակ կոչ արեցին սարգսաններին չզնայլ:

«Armenia, Ge» էլեկտրոնային կայքը տեղեկացնում է, որ Վրաստանի Օմբուդսմենն այցելել է նաեւ հիւանդանոց, որտեղ ապաքինուած է միջադէպի ժամանակ լուրջ վնասուածք ստացած 25 ամեայ Կարէն Բալոյեանը: Օմբուդսմենը նրան հարցրել է յարձակման մասին: Պատասխանելով այդ հարցերին՝ Կարէն Բալոյեանը Վրաստանի Օմբուդսմենին ասել է, որ ոչ ինքը, ոչ իր ընկերները ծանօթ չեն եղել իրենց վրայ յարձակուածներից որեւէ մեկի հետ:

Ի դէպ, դանակի հարուածից ձախ թոքի վնասուածք ստացած Կարէն Բալոյեանը 4 ժամուայ ընթացքում է հասել քաղաքային հիւանդանոց, քանի որ ճանապարհները շատ վատն են եղել: Չնայած լուրջ վնասուածքին եւ արեան մեծ կորուստին այսօրուայ դրութեամբ վիրաւորի առողջական վիճակը կայուն է:

«ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԷՔ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՆ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ»

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-Ֆէ»: Մարտի 13-ին Ուաշինկտոնում աւարտուել է ԵԱՀԿ Մինսկի համանախագահների հանդիպումը, որի արդիւնքում նրանք հանդէս են եկել յայտարարութեամբ, ուր ափսոսանք են յայտնել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան վերջին բանակցութիւններում առաջընթացի բացակայութեան կապակցութեամբ:

Համանախագահները կոչ են արել Հայաստանին ու Ատրպէյճանին «վճռականօրէն աշխատել» 2006-ին արդիւնքի հասնելու համար: Յայտարարութիւնում ասուած է. «ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահներ, դեսպաններ Եւրոյի Մերզլեակովը /Ռուսաստան/, Սթիւըն Մանը /ԱՄՆ/ եւ Բերնարդ Ֆասիէն /Ֆրանսիա/, ԵԱՀԿ գործող նախագահողի յատուկ ներկայացուցիչ, դեսպան Անջէլ Կասպրէիկի մասնակցութեամբ Մարտի 7-ին - 8-ին հանդիպել են Ուաշինկտոնում՝ քննարկելու Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան շուրջ տեղի ունեցած վերջին զարգացումները, գնահատելու համար միջնորդական առաքելութեան կողմից ապագայում նախատեսուող ջանքերի ուղղութիւնը»:

Համանախագահները նաեւ վերանայել են Ռամբոյէում, Փետրուարի 10-11-ը տեղի ունեցած քննարկումները: Նրանք, մասնաւորապէս

«վերահաստատել են իրենց այն համոզմունքը, որ վերջին 1,5 տարիների ընթացքում մեծ առաջընթաց է ձեռք բերուել»:

Նրանք ափսոսանք են յայտնել, որ վերջին շաբաթների ընթացքում գործընթացը առաջընթաց չի ապրել, չնայած՝ ընձեռուած բաւականին մեծ հնարաւորութեանը:

Համանախագահները երկու կողմերին խորհուրդ են տուել «ապագայ համաձայնագրի համար հիմք ընդունել այն հիմնական սկզբունքները, որ արդէն մշակուել են, 2006-ին համաձայնութեան հասնելու համար»: Նրանք մասնաւորապէս ընդգծել են, որ իրենք նոյնպէս հաւատում են, որ 2006-ը ստեղծում է բարենպաստ հնարաւորութիւններ զգալի առաջընթացի հասնելու համար, համանախագահները կոչ են անում Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի կառավարութիւններին վճռական աշխատանք տանել այդ արդիւնքին հասնելու համար:

Համանախագահները նաեւ կոչ են արել երկու երկրների կառավարութիւններին քայլեր ձեռնարկել հասարակութիւններին «խաղաղութեան եւ ոչ թէ պատերազմի նախապատրաստելու ուղղութեամբ»: Տարածաշրջան կատարելիք յաջորդ այցելութեան մասին համանախագահները որոշում կ'ընդունեն, կողմերի պատրաստ լինելը գնահատելուց յետոյ:

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՈՐՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐԳԻԼԵՑ

Շարունակուած էջ 1-էն

րած է ընդդիմադիր Քրիստոնեայ Դեմոկրատ Միութեան տեղական հարցերու պատասխանատու Ֆրանք Հէնքըլ:

Սպառնալիքի ենթակայ ժողովուրդներու ընկերակցութիւնը եւս ողջունեց ցոյցերը արգիլելու որոշումը եւ առաջարկեց, որ օրէնք մշակուի՝ արգիլելու համար բոլոր հրապարակային միջոցառումները, որոնք կը միտին ուրանալու եւ փառաբանելու պատերազմի ոճիրները:

Արգիլուած ցոյցի կազմակեր-

պիչներէն մին յայտարարած էր որ, եւրոպական քաղաքները պիտի բոցավառին՝ ինչպէս որ պատահեցաւ Փարիզի մէջ, եթէ եւրոպացիները շարունակեն մեղադրել թուրքիան Հայերու ցեղասպանութեան մէջ:

Յոյցերու կազմակերպիչները կը նկատուին առաւել ծայրայեղ խմբաւորումները, իսկ թրքական չափաւոր կազմակերպութիւնները վերջին օրերու յայտարարած էին թէ պիտի չմասնակցին ցոյցերուն:

Գերմանիոյ 82 միլիոն հաշուող բնակչութեան մէջ թուրք ծագում ունեցողներու թիւը կը գնահատուի 1.8 միլիոն:

ԲԱՂԱՔԿԱՆ

ԲԱՐԼ ՌՈՎԻ ՇԻՆԳ ՊԱՏՈՒԻՐԱՆՆԵՐԸ ԾՈՐՃ ՊՈՒՇԻՆ

ՍԱՀԱԿԹՈՒԹՃԵԱՆ

Այլեւս խորհրդաւոր գաղտնիք մը ըլլալէ դադարած է մեր կառավարութեան հանրապետական վարչակազմի քաղաքականութեան այբուբենը: Բայց, ճորճի, որպէսզի մեր՝ աշխարհի միակ գերպետութեան ղեկավարին համար լոյսէն ալ աւելի յստակ ըլլայ մեր ծրագիր-կանոնադրը, այսու ձեզի կը յղեմ - ամենայն համեստութեամբ - իմ հնգաբանեայի short form-ը (գիտեմ որ ամբողջական պատճէնը պիտի ծանրաբեռնէր ձեր միտքը՝ անտեղիօրէն): Որպէս ձեր խորհրդականը, ես լաւ տեղեակ եմ այս պատուիրաններու բոլոր մուկ ու խրթին ներքին ծալքերուն: Դուք պէտք չունիք ատոնցմով ժամավաճառ ըլլալու:

Խի երեւակայութեան աւելի կը խօսի քան ճշմարիտը: Այնպէս որ լաւ կ'ըլլայ եթէ խօսածիդ մէջ ճշմարտանման պոտիկ մը բան ըլլայ: Սակայն այդ իսկ վերջին հաշուով շատ կարեւոր չէ: Անհամոզիչ անկիւնները կարելի է սանկ քչիկ մը կ'ըլլան: Իրաքի մէջ զանգուածային բնաջնջումի գէնքերու հոտն իսկ չգտնուեցա՞ւ: Օգնութեան կանչէ զանգուածային լրատուութեան միջոցները - մամուլ, հեռացոյց, ռատիօ, կառավարական խօսակցութեան գեկոյցներ, մեր գաղտնի սպասարկութիւններէն իբր թէ մաքսանկալութեան «տեղեկագրեր», մեզի բարեկամ կեղծ աւետարանիչներու զգայացունց «յայտնութիւններ»: Այս կարգի մեր բնական դաշնակիցներու օժանդակութեամբ կարելի է արտադրել հեզասահ սուտերու (խիղճերնիս հանդարտեցնելու համար ըսենք՝ կէս-ճշմարտութիւններու) այնպիսի շարքերուցիչ գինամթերք մը որ անհրաժեշտ է թմրեցնել եւ շփոթի մատնել ամբողջ մարդկութիւնը: Անդամալուծէ մարդոց միտքը, տրամաբանելու կարողութիւնը: Նոյն ատեն, ճարտար սպրդասացութիւններով, սքոլուած անուղղակի եւ կիսորոշ համարեա-սպառնալիքներով սարսափեցնէ՝ մեր երթը խոչընդոտող բոլոր այլախոհները: Չմոռնանք Հիթլերի աջ բազուկ ու մեր մեծ ուսուցիչ Կէօպէլի հանճարային նշանաբանը - սուտը որքան մեծ, այնքան համոզիչ ու հեզասահ կ'ըլլայ:

ԱՌԱՋԻՆ
Ամէն բանէ առաջ, որոշէ թէ ո՞ր երկրի վրայ կ'ուզես յարձակիլ: Իրաքը, Սուրիան, Իրանը, Հիւսիսային Քորէան - take your pick: Կամ, եթէ ձանձրացար այդ անուններէն, կրնանք պահ մը փոխել ցանկը: Ըսենք՝ Քիւպան, Վենեզուելան կամ, ինչո՞ւ չէ, Չիմպապուէն: You name it, boss, քանի ամբողջ աշխարհի միակ գերպետն ես եւ ուրեմն ասպարէզը բաց է առջեզ: Վերջերս այնպէս կ'երեւի, Ընքըլ Պուշ (ատենէ մը ի վեր մէջտեղ չկայ Ընքըլ Սէմը), թէ գիշերները քեզի այցելող երկնային խորհրդաւոր ուժերը արդէն որոշումի մը հասած են քու անունով: Կարծես Սուրիան է մեր յաջորդ բիքնիքը, չէ՞: Մի՛ ամչնար, go for it, man, չ'արժեր երկար մտածել: Ամերիկայի բոլոր դրօշագարդ մեծահարուստները, հեռատեսիլէն քառապոյական շողողուն հագուստներով քեզ փառաւորող աւետարանիչները, հոգեւոր կամ գիներալ քոմանտոները պատրաստ շարուած են ետեւը: Daddy-դ ալ:

Խի երեւակայութեան աւելի կը խօսի քան ճշմարիտը: Այնպէս որ լաւ կ'ըլլայ եթէ խօսածիդ մէջ ճշմարտանման պոտիկ մը բան ըլլայ: Սակայն այդ իսկ վերջին հաշուով շատ կարեւոր չէ: Անհամոզիչ անկիւնները կարելի է սանկ քչիկ մը կ'ըլլան: Իրաքի մէջ զանգուածային բնաջնջումի գէնքերու հոտն իսկ չգտնուեցա՞ւ: Օգնութեան կանչէ զանգուածային լրատուութեան միջոցները - մամուլ, հեռացոյց, ռատիօ, կառավարական խօսակցութեան գեկոյցներ, մեր գաղտնի սպասարկութիւններէն իբր թէ մաքսանկալութեան «տեղեկագրեր», մեզի բարեկամ կեղծ աւետարանիչներու զգայացունց «յայտնութիւններ»: Այս կարգի մեր բնական դաշնակիցներու օժանդակութեամբ կարելի է արտադրել հեզասահ սուտերու (խիղճերնիս հանդարտեցնելու համար ըսենք՝ կէս-ճշմարտութիւններու) այնպիսի շարքերուցիչ գինամթերք մը որ անհրաժեշտ է թմրեցնել եւ շփոթի մատնել ամբողջ մարդկութիւնը: Անդամալուծէ մարդոց միտքը, տրամաբանելու կարողութիւնը: Նոյն ատեն, ճարտար սպրդասացութիւններով, սքոլուած անուղղակի եւ կիսորոշ համարեա-սպառնալիքներով սարսափեցնէ՝ մեր երթը խոչընդոտող բոլոր այլախոհները: Չմոռնանք Հիթլերի աջ բազուկ ու մեր մեծ ուսուցիչ Կէօպէլի հանճարային նշանաբանը - սուտը որքան մեծ, այնքան համոզիչ ու հեզասահ կ'ըլլայ:

Այս երկրորդ հանգրուանը խիստ կրիտիկական է, Ընքըլ Շըրպ (ներողութիւն, Պուշ ըսել ուզեցի): Հետեւաբար, օրինակներով պիտի խօսիմ, որպէսզի վերացական գաղափարներով նախագահական քու դիւրագրգիռ ուղեղը չյոգնեցնեմ: Սկսիմ: Իրաք պարզ էր: Նոյնիսկ

ամերիկեան հեռացոյցէն ամէն օր ձեռքի հրացանը պարպող (ոչ Չէյնի-ին պէս, այլ օ՞ղը պարպող) Սատամ Հիւսէյնը աւելի հեշտ էր մեր դիւրահաւատ ժողովուրդին կլլեցնել որպէս Ալ-Քալիտայի շրջանային ներկայացուցիչը եւ զանգուածային բնաջնջումի գէնքերու միջին-արեւելեան ընդհանուր ցրուիչը: Բայց եկուր տես որ ուրիշ բան է Սուրիան: Ինչպէ՞ս կարգադրել սա նախագահ Պաշշար Ալ-Ասատը: Չոճուխի դէմք ունի: Բերանն ալ դեռ կաթ կը հոտի: Բայց կ'երեւի առիւծի՛ կաթ է խմածը, քանի մեր կարեւորագէտ աւելի դժուար դուրս եկաւ գինք վախցնելը: Ճկուն ալ է: Մեր Ֆրանսացի բարեկամներուն օգնութեամբ (դեռ չեն մոռցած իրենց the good old colonial days Սուրիոյ մէջ որուն վերջ տուին այս ապերախները) ՄԱԿ-ի Ապահովութեան Խորհուրդին ստիպեցինք քանի մը որոշումնագրեր: Ատոնցմէ մէկը - մանաւանդ մեր բարեկամներէն Ռաֆիք Հարիրիի եւ ուրիշ 20 հոգիներու սպանութեանէն ետք - Սուրիայէն կը պահանջէր իր խաղաղապահ ուժերը քաշել Լիբանանէն: Եւ Սուրիան սուսիկ-փուսիկ քաշեց իր 14,000-ի հասնող զօրքը՝ մեզ հետ խնդիր չունենալու մտահոգութեամբ: Անշուշտ պետական գաղտնիք է Հարիրիի սպանութեան բուն հեղինակին ինքնութիւնը: Սուրիոյ այս անակնկալ ճկունութիւնը, սակայն, շատ դժուար կացութեան մը առջեւ դրած մեր հեռատեսիլ դիւանագէտները: Քոնստի, մեր նոր Պետական Քարտուղարուհին, Ապահովութեան Խորհուրդէն անցեալ Հոկտեմբերին կորցեց թիւ 1636 Որոշումնագիրը, որ Սուրիայէն կը պահանջէ առանց պայմանի գործակցութիւն՝ երկրէն ներս մեր դիտորդներու հետախուզութեան համար: Խօսքը մէջերնիս, ճի՛շդ իրաքի նման - երբ Սուրիան կամ որեւէ այլ երկիր իրաքեան օրինակով իր սահմանները բանալ ՄԱԿ-ի դիտորդներուն (ի վերջոյ նոյն բաներն են ՄԱԿ-ը եւ ԱՄՆ-ը), կրնանք պատճառներ եւ - ինչո՞ւ չէ - պատրուակներ գտնել՝ գինեալ միջամտութեան համար: Հիմա մեզի, մեր նոր վերագտած Ֆրանսացի համակիրներուն եւ մեր առանց պայմանի բարեկամ, շուտով Սըր ըլլալիք Թոնի Պլեթին կը մնայ յաջողութեամբ գլուխ հանել սկսուած այս սուրբ գործը եւս՝ Իրաքէն ետք:

ներով զգայագրկէ գայն: Ենթադրութեան խաղի (guessing game) հետեւողական կիրարկումով մինչեւ ծայրը քայքայէ ղեկավարներուն ջիղերը, որպէսզի շուարին թէ ինչ պէտք է ընեն, եւ իրենց շփոթին հետեւանքով դիմեն արարքներու որոնք իրենց շահերուն դէմն են:

Այս նպատակով կարելի է ատեններ որդեգրել նաեւ ստեպլի-նի եւ գաւազանի հինէն փորձուած քաղաքականութիւնը՝ սրելու համար ներքին պառակտումները, ներսէն պայթեցնելու համար կառավարութիւնն ու պետութիւնը: Ահա թէ ինչպէ՞ս կարելի է ծունկի բերել երկիրը՝ ներխուժումէն առաջ իսկ: Նման բարի նպատակի համար, սիրելիս իմ ձորճի, առանց երկար-բարակ մտմտալու օգտագործէ բոլոր այն դժգոհ տարրերը որոնք այլեւս չեն վայելել տուեալ երկրի բնակչութեան լայն խաւերուն վատահոլութիւնը բաց կ'երագեն վերատիրանալ իշխանութեան: Մեզի մօտիկ խոստմնալի տարր մըն է Սուրիոյ պետական նախկին ծանր հրետանիէն Ապտուլ-Հալիմ Խատամը, որ անցեալ տարուայ Յունիսին Փարիզ հաստատուեցաւ: Հոն, իր շքեղ ապարանքի ընդարձակ սրահներուն մէջ, իր միակ երագն է քու կողմէդ շուտով նշանակուի որպէս Սուրիոյ Համիտ Քարգայը (այսինքն Աֆղանիստանի մեր դրածոյ նախագահը - կը յիշես գինք, չէ՞, Ընքըլ, ան որ Ալ-Քալիտայի եւ Օսամայի ճիրաններէն քու ամենէն առաջ ազատագրած երկրիդ հլուհնագանդ պետը կարգեցիր):

Առաւելագոյն չափով օգտագործէ նաեւ շրջանի հակաժողովրդական բաց մեզի ծառայելու պատրաստ շարժումներն ու պետութիւնները: Չմոռնանք Իսլամ Եղբայրները որոնք մեզի թշնամի կը նկատուին բաց մեր ուզած եղանակով կը պարեն երբ վճռական է պահը: Մէլուցիներուն հասկցուր թէ ցմահ մեր սէրը միայն հոսող քարիւղի տակառներով չի չափուիր, այլ նաեւ պէտք է գործօն կերպով մասնակցին Սուրիոյ, Իրանի եւ Հիւսիսային Քորէայի դէմ մեր քարոզչական սուրբ պատերազմին - իրենց լեզուով՝ ճիհաստին: Յորդանանի մեր փոխկը ատեն-ատեն արդէն իր ճանկերը կը ցուցադրէ մեր թշնամիներուն, գինք չխանգարենք իր դերին մէջ: Բայց Եգիպտոսի մեծ-բերան Հոսնիին պէտք է յիշեցնենք թէ գինք հանգիստ ձգած ենք որպէսզի, փոխադարձաբար, ինք ալ սատարէ Իրաքի եւ մեր ազատագրելիք միջին-արեւելեան միւս երկիրներու մէջ

Շարք էջ 19

INSURANCE COVERAGE CAN HELP YOU FINANCIALLY
ԵՐԲԵՔ ՈՒՇ ԶԷ ՎԵՐԱՔՆՆԵԼՈՒ ՁԵՐ ԱՊԱԹՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
BEDROS, SIAMANTO MARONIAN
818 500-9585 ABA INSURANCE SERVICES 805 E. Broadway . Glendale, CA 91205
ONE EIGHT HUNDRED FOUR "HAI-TAD"

ՏԵՍԱԿԵՏ

Վ.Բ.Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԵՒՆՈՒՄԻ 100-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻ ՓՆԱՐԱՏԵԼԻ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆ՝ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԵԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔՈՎ

ՀԱՅԿՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Հայ մամուլին տրուած պաշտօնական հաղորդագրութենէ մը տեղեկ եղանք, որ Հ.Բ.Ը. Միութեան կեդրոնական վարչութիւնը 26 Յունուար 2006ի նիստին «նկատի առնելով տեղական պահանջը», որոշեց երկրորդական վարժարան մը հիմնել Գալիֆորնիոյ փաստինա քաղաքին մէջ: Նորահաստատ կրթարանը, որ պիտի ծառայէ նոր սերունդի (նաեւ) հայկեցի դաստիարակութեան անժամանցելի նպատակին, կեանքի պիտի կոչուի յառաջիկայ տարեշրջանին՝ Սեպտեմբեր 6ին:

(Այստեղ անմիջապէս աւելցնենք թէ այս նախաձեռնութեան ետին եթէ Մեյքոնեանի փակումը «մէկի դէմ մէկ»ի առևտրական հաշիւով արդարացնելու եւ կատարուած իրողութեան տեղ անցնելու միտում մը կայ՝ սխալ եւ ցաւալի մտայնութիւն է: Բայց կը յուսանք որ այդպէս չէ):

Ազգօգուտ հոյակապ նախաձեռնութիւն մը՝ որուն համար ջերմ գնահատանքի արժանի է Հ.Բ.Ը.Մ. կեդրոնական վարչութիւնը: Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան հիմնումի 100-ամեակին առթիւ աւելի մեծ նուէր մը չէր կրնար ընել Հ.Բ.Ը.Մ. ներկայ ղեկավարութիւնը հայ ժողովուրդին: Այս նախաձեռնութիւնը կ'ապացուցէ նաեւ որ Հ.Բ.Ը. Միութեան հետապնդած կրթանուէր քաղաքականութիւնը տակաւին այժմէական է եւ կը շարունակուի:

Խանդավառութեան ու գնահատանքի մեր զգացումները անխառն չեն մնար սակայն զուգահեռաբար եւ անխուսափելիօրէն մտաբերելով, որ նոյն կեդրոնական վարչութիւնը փակել որոշած է ուրիշ հայկեցի կրթարան մը՝ Սփիւռքի մեծագոյն եւ ամենավաստակաւոր Մեյքոնեան կրթական հաստատութիւնը, որուն ութսունամեայ ազգօգուտ ծառայութեան արգասիքը վայելած է ամբողջ հայ ժողովուրդը՝ Սփիւռքի հեռավոր անկիւններէն մինչեւ Հայրենիք:

Հարիւրամեակի տօնական այս օրերուն բնաւ փափաքելի չէր հին վէրքերը գրգռելով դարձեալ անդրադառնալ Մեյքոնեանի մասին: Հայ ժողովուրդը եւ հայ մամուլը արդէն բուռն կերպով զբաղեցաւ այս հարցով, մեծամասնութեամբ սխալ գտնելով Մեյքոնեանի փակման որոշումը, որուն հետեւանքով անհաճոյ դէպքեր ու վերիվայրուներ տեղի ունեցան Հ.Բ.Ը. Միութեան ու յարակից կազմակերպութիւններու եւ համակիր գանգուածներու կեանքին մէջ, հարցը հասցնելով մինչեւ դատարան:

Հիմնուելով փաստինայի մէջ նոր վարժարան մը բանալու որոշման ստեղծած դրական տրամադրութիւններու վրայ, հիմնուելով մանաւանդ Հ.Բ.Ը. Միութեան հարիւրամեայ կրթական ծառայութեան ստեղծած աւանդութեան վրայ, ցանկալի պիտի ըլլար որ Հ.Բ.Ը.Մ. ներկայ ղեկավարութիւնը վերատեսութեան ենթարկելով իր առած որոշումը, ընթացք տար Մեյքոնեանի առաքելութեան շարունակման, նոյնիսկ աւելի խոր վստահութեամբ ու հաւատքով, քանի որ կիպրոսի Եւրոպական Միութեան մաս կազմելովը նոր առաւելութիւններ կու գան աւելնալու Մեյքոնեանի տալիք ուսման ու վկայականին վրայ:

Անտեղի եւ անհիմն չէ յուսալ որ նոր դպրոց հիմնող Հ.Բ.Ը. Միութեան ներկայ ղեկավարութիւնը կրնայ գիտակցիլ նաեւ հին պահպանման անհրաժեշտութեան, մանաւանդ որ դատական գործին ընթացքը ցոյց կու տայ, թէ կեդրոնական արդարադատութիւնը ճիշդ չի նկատեր Մեյքոնեանի փակումը:

Այս լաւատեսութեամբ ու բարեգործականի ազգանուէր գործունէութեան մասին խոր հաւատքով, եւ փառապանծ հարիւրամեակի նախօրեակին, ջերմօրէն կը շնորհաւորենք հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան համագային մեծ ընտանիքը, անոր վերելքին ծառայած բոլոր հաւատաւորները, ինչպէս նաեւ բոլոր ժամանակներու եւ բոլոր մակարդակներու անոր ղեկավար մարմինները:

ՎԱՍՏԱԿԱՇԱՏ ՆԿԱՐԻՉ ՅՈՎՈՒՆԵՍ ԶՈՄԵԱՆԸ 90 ՏԱՐԵԿԱՆ

ԴՈՎՏ. ԱԻՆՏԻՍ ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Հրացաւ հանրայայտ նկարիչ Յովհաննէս Զոմեանի ծննդեան 90 տարին:

Դժուարին եւ տառապանքով լի ուղի է անցել Հ. Զոմեանը, բայց շնորհիւ իր աստուածատուր տաղանդի եւ անխոնջ աշխատասիրութեան ստեղծել է հայրենասիրական ուշագրաւ եւ գեղեցիկ կտաւներ:

Նրա ստեղծագործութիւններում Հայաստանն է, ուր մեծ վարպետութեամբ արտացոլուած են հայ ժողովրդի կենցաղն ու դարաւոր սովորութիւնները, մշակոյթն ու ճարտարապետութիւնը:

Նա լաւ է ըմբռնել իր ժողովրդի հոգեկան աշխարհն ու կենցաղը, որոնք իւրովի արտայայտել է իր գործերում: Նրա սիրած թեմաներն են եղել հայ գեղջուկի առօրեան, դաշտում եւ թէ այգում նրա կատարած քրտնաշան աշխատանքը, ուխտաւորի, բեռնակրի, գաւազին սպասող մօր, մատաղ անողնների տեսարանները, եւ այլն:

Այս բոլորը շողկապում են հայկական հրաշագեղ եկեղեցիներին, վանքերին, մատուռներին, խաչքարերի պատկերումով:

Յովհաննէս Զոմեանի ստեղծագործութիւնները, յատկապէս ջրաներկ եւ կրֆիկ նկարները, իր ժամանակին պատշաճ գնահատանքի են արժանացել մասնագէտների եւ հանդիսատեսների կողմից:

Յ. Զոմեանը ծնուել է 1916 թ. Թուրքիայի Մերսին քաղաքում բնիկ հաճընցի ծնողներից: Հայրը անողորքաբար սպանուել է թուրքերի կողմից, 1915 թ. Մեծ Եղեռնի ընթացքում, իսկ մայրը աւազ որդու հետ մազապուրծ մահացաւ զատուելով փախել եւ ապաստան է գտել Մերսինում, ուր եւ ծնուել է Յովհաննէսը: Մի քանի տարի անց, անօգնական եւ ապրուստի միջոցներից զուրկ մայրը, իր երկու որդիներին՝ Յակոբին եւ Յովհաննէսին յանձնում է ամերիկեան միսիոնարներին, որոնք եկել էին օգնութեան ձեռք մեկնելու Մեծ Եղեռնից փրկուած հայ որբերին:

Յովհաննէսը յետագայում յիշում է, թէ ինչպէս իրենց նման բազում հայ երեխաներին նաւ նստեցնելով ճամբորդել են անչալտ ուղուց: Բոլոր երեխաների վզերից կախուած են եղել յատուկ համարակալուած ցուցանակներ, ուր գրուած է եղել իրենց ծննդեան թիւն ու քաղաքի անունները:

Յ. Զոմեանը հասակ է առել Անթիլիասի ամերիկեան որբանոցում, որտեղ եւ ստացել է իր նախակրթական ուսումը: Ըստ նրա պատմածի, ճիշդ դասարանից սկսած, տղաներին խումբ-խումբ տեղաւորել են տեղում ստեղծուած գանազան արհեստանոցներում, որպէսզի դասերից յետոյ աշխատեն եւ ըստ իրենց նախասիրութիւնների ձեռք բերեն արհեստներ:

Եւ այդպէս Յովհաննէսը փոքր հասակից հակում է ունեցել նկարչութեան եւ սկսել է գծագրութիւններ անել եւ փորձեր կատարել նկարելու Պէյրութի ծովափնեայ գեղատեսիլ վայրերը:

Օրերից մի օր որբանոցի տնօրէնն ու մանկավարժները 4000 երեխաներին հաւաքելով իրենց ընդարձակ սրահում, յայտարարում են, որ երկու անուանի մարդիկ են եկել որբերի պայմանները ստուգելու եւ մօտիկից ծանօթանալու

բոլորի հետ:

«Մինչեւ բերանը լցուած սրահը լուռ ու մունջ սպասում էր նրանց, - պատմում է Յովհաննէսը, - բեմ բարձրացան երկու պատկարելի անձնաւորութիւններ: Առաջինը այնպիսի ջերմ, հայրենասիրական ելոյթ ունեցաւ, որ մանուկների աչքերը լցուեցին արցունքներով: Մեզ յետոյ յայտնեցին, որ նա արեւմտահայ հանրայայտ գրող, հրապարակախօս, ազգային հասարակական գործիչ Արշակ Չոպանեանն էր: Այնուհետեւ միւսը խօսք առնելով, նախ բեմի պաստառի վրայ նկարեց Արարատ լեռն ու դաշտավայրը եւ ասաց, - «սիրելի երեխաներ, սա մեր Հայրենիքն է, իսկ դուք դրա գաւազները: Մի մոռացէք, որ մենք բոլորս հայ ենք եւ մի գեղեցիկ օր միասին վերադառնալու ենք մեր երկիրը»: Դասլիճը ոգեւորուած թնդաց ծափերից: Այդ նարիչը Օննիկ Աւետիսեանն էր, որի հետ երկար տարիներից յետոյ բախտ ունեցայ հանդիպելու Երեւանում»:

Այս բոլորը խորը տպաւորութիւն են թողնում պատանի Յովհաննէսի վրայ եւ այդ օրուանից տեւապէս մատիտն ու վրձինը ձեռքին անյազ ցանկութեամբ վճռում է դառնալ նկարիչ եւ իր արուեստով ծառայել ազգին:

Այսօր էլ 90 տարեկան վարպետը, չնայած իր առողջական վատ վիճակին, տեւապէս գրիչն ու վրձինը ձեռքին է, եւ չի կարողանում բաժանուել իր նուիրական արուեստից:

14 տարեկան հասակում նա թողնում է որբանոցը եւ անցնում աշխատանքի: Այդ ժամանակուայ յայտնի նկարիչներից, ճարտարապետներից, արուեստագէտներից շատերը, նկատելով Յովհաննէսի նկարչական տաղանդը, ամէն կերպ օգնում են նրան յարատեւելու: Սկզբնական շրջանում նա աշխատում է ճարտարապետ Ալթունեանի մօտ եւ նրա միջոցով ծանօթանում է նկարիչներ՝ Միշլէի, Ժորկ Սիրի, Կալենցի եւ այլոց հետ: Յաճախում է նրանց արուեստանոցները եւ ձեռք է բերում բաւականին գիտելիքներ եւ հմտութիւններ նրանցից: Այնուհետեւ անխոնջ աշխատանքի շնորհիւ նա գտնում է իր կեանքի ճիշդ ուղին նկարչական արուեստում եւ ստեղծում իր ուրույն ոճը: Յետագայում բարեացակամ մարդկանց օժանդակութեամբ հեռակայում է Փարիզի նկարչական Ակադեմիան: Նրան զուգընթաց աշխատանք է առել կինոթատրոնի արուեստանոցում, որտեղ ստեղծում է մեծ կտաւներ:

1945 թ. կազմակերպում է նրա ստեղծագործութիւնների առաջին անհատական ցուցահանդէսը, ժամանակի յայտնի մտաւորական, խմբագիր՝ Տիգրան Թոսպաթի հովանաւորութեամբ, Պէյրութի Սէն Ժորժ հիւրանոցի մէջ եւ արժանանում բարձր գնահատանքի: Այս ցուցահանդէսի մասին արձագանգել են եւ գովեստով խօսել տեղի հայկական եւ արաբական մամուլը:

1946 թ. Յ. Զոմեանը առաջին կարաւանով ներգաղթում է Հայաստան: Կարճ ժամանակ անց, իր անհատական առաջին ցուցահանդէսը կազմակերպելով ընդունում է Հայաստանի նկարիչների Միութեան անդամ: Նրան նշանակում են

ՏՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՈՒՄ
ՏՈՒՈՐԵՍ ԶՕՇՐԱՊ ԼԻՊՄԱՆ ԵՒՆԱԴՐԱՍ
JP MORGAN CHASE BANK, TRUSTEE

Հանդիպել կը հաղորդեմք, թէ Տոյորէս Զօհրապ Լիպման Հիմնադրամը նիւթապէս պիտի օժանդակէ որ հրատարակուի ընտրեալ ա. վարդապետական աւարտանոցի հայագիտական նիւթերու մասին,
 ք. հայոց հիմն պատմութեան երկեր հայ պատմաբաններու,
 գ. 19րդ դարու եւ աւելի վաղ շրջանի հայ գրականութեան երկեր:

Ներկայացուող աշխատասիրութիւնները կրնան ըլլալ կամ հայերէն կամ անգլերէն լեզուով: Եթէ գոր մը հայերէն լեզուով է, անոր պէտք է ընկերանայ անգլերէն որակաւոր քարգմանութիւնը:
 Դիմումագիրները ներկայացնել ամէն տարուան Ապրիլ 15 եւ Նոյեմբեր 15 քուակամներէն առաջ:
 Յաւելուածական տեղեկութեան եւ դիմումագիր քերթի ստանալու համար դիմել՝
 LEBMANN FUND-PUBLICATONS
 c/o Mr. M. Haigentz
 1518 11 th Street
 Fort Lee, NJ 07024

Չեր Ծանուցումները վատահեցէք
«Մասիս» շաբաթաթերթին

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

ՊՈԼՍԱՇԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԾ ԳԻՆԵՏՕՆԻ ՇԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

ԳՐԵՑ՝ ՄԱՐԻԷՖ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Բանաստեղծութիւնը պատասխանատու փորձ է հասկնալու աշխարհը մարդկային առումով գրական շարադրութեան ընդմէջէն, որով բանաստեղծ վարդերես Գարակէօզեանի գրչէն գեղեցկութեան պէսպիսութիւններու ստեղծագործութիւնով, կեանք եւ հոգի դրած բառերուն մէջ, լոյս տեսաւ Պոլսահայ Միութեան Մշակութային Յանձնախումբի առաջին հրատարակչութիւնը մտաւորականին «Դեռ չեմ սպառել» բանաստեղծական հատորին, որուն «Գինեձօն»ի հանդիսութիւնը տեղի ունեցաւ Հինգշաբթի, Փետրուար 23, 2006 երեկոյեան ժամը 8:30ին, Վէյն Նայսի Ս. Պետրոս եկեղեցւոյ «Շա-

բանաստեղծութեան հատորը ամբողջութեամբ նուիրեց բոլոր սպազրական ծախսերն ալ ներառեալ»: Բանաստեղծին կեանքն ու գործունէութիւնները ինչպէս նաեւ գրական ուղին ներկայացուց «The Armenian Observer» շաբաթաթերթի տէր եւ տնօրէն Փրօֆ. Օշին Քէշիշեան, որակելով հեղինակը իբրեւ Պոլսահայ նոր գրականութեան ռահվիրաներէն մին: Բանաստեղծը գրական հրապարակ իջած է վաղ հասակէն 21 տարեկանին Պոլսոյ «Մարմարա» օրաթերթին մէջ մանկապատանեկան էջի իբրեւ պատասխանատու: Ան լոյս ընծայած է 11 հեղինակներու գիրքերու ինչպէս նաեւ աւելի քան 50 մանկապատանեկան գրքոյկներու եւ տակաւին 24 տարիքը չբոլորած: Ան

«Դեռ չեմ սպառել» գրքի գինեձօնի արարողութեան պահ մը

Վարդերես Գարակէօզեան յուշանուէր կը ստանայ Յովսէփ Թոքաթեան

գուպեան» սրահին մէջ ուր ներկայ էին մտաւորականներ, գաղութային միութիւններու ներկայացուցիչներ, արուեստագէտ հայ գրողներ եւ գրասէր հասարակութիւն մը:

Բարի գալուստի խօսքը կատարեց հանդիսավարուհի՝ Մարիէթ Մինասեան, որ յայտարարեց առաջին բաժնով հրաւիրեց Պոլսահայ Միութեան Մշակութային Յանձնախումբի Ատենապետ՝ Տքթ. Յովհաննէս Գուլակ Աւետիքեանը, որ իր բացման խօսքին մէջ նշեց թէ «Ժողովուրդին գրականութիւնն ալ ներկայ դարուն յեղաշրջումներուն եւ յառաջդիմութեանց հետ պէտք է ազդուի եւ ըլլայ լուսաւոր եւ յուսալի: Շնորհակալութիւն յայտնեց Պոլսահայ բանաստեղծ՝ Վարդերես Գարակէօզեանին որ իր

մեծապէս նպաստած է հայ մշակոյթի տարածման:

Ապա հանդիսավարուհին հրաւիրեց մենակատար, դերասան, Մելքոնեանի սան՝ Տիար Լէօ Ֆերմանեանը որ հրաշալիօրէն ասմունքեց հեղինակին կարգ մը գործերէն:

Հեղինակին հատորի վերլուծումը կատարեց գրականագէտ Երուանդ Գոչունեան, ներկայացնելով հատորը որ կը բաղկանար 269 կտորներէ բնորոշելով եւ ընդգծելով գրքին իւրայատկութիւնը՝ ծայրէ-ծայր, ընդլուզուած եւ ընդհիւստած որակելով անոր գրականութիւնը իբրեւ խաչքարերու նման սանդղագործուած նախշեր: Ան անդրադարձաւ նաեւ հեղինակին մշակած գրականութեան ալ յատկանիշին՝ ժողովրդային լեզուի՝ բարբառի, դարձուածքի ինչպէս նաեւ

պատկերաւորումի՝ անխզելի ներգրաւման մասին:

Յաջորդաբար խօսք առաւ բանաստեղծ, գրականագէտ եւ Լոս Անճէլոսի Հայ գրողներու Միութեան բարտուղար՝ Գէորգ Քրիստինեան, որ ջերմօրէն ողջունեց ներկաներն ու Տիար Գարակէօզեանը նշելով թէ բանաստեղծը կը գրէ այնպէս ինչպէս կ'ապրի ու կը խորհի, կ'ապրի ու կը խորհի այնպէս ինչպէս կը գրէ. որուն ոտանաւորներուն մէջ ան տեսնելով ծուռն ու շիտակը, ցոյց կու տայ իր մտքի ճշգրտութիւնը մեր վերջին տասնամեակներու ողբերգութեան պատկերը շարան-շարան:

Խօսք առաւ նաեւ Լիբանանի մտաւորականներու կարկառուն ղէմքերէն՝ արձակագիր Սարգիս Վահագն, որ անցեալ շաբաթ Երեւանի մէջ Թէքեան Մշակութային Միութեան մրցանակը շահած էր իր հեղինակած «Արշիլ Կորքի» խորագրով հատորին համար: Ան իր սրտի խօսքին մէջ անդրադարձաւ բանաստեղծին շեշտին ու անոր քերթուածներուն մասին ուր հեղինակը իր դժգոհութիւնը կը յայտնէր իր շրջապատէն, նիւթականի եւ հոգեկանի ճնշումի բռնատիրութենէն, նոյնիսկ տիեզերքի անհամակարգ համակարգէն:

Հանդիսավարուհին հրաւիրեց

օրուայ մեծարեալը որ շնորհակալութիւն յայտնեց երեկոն կազմակերպող Պոլսահայ Միութեան Մշակութային Յանձնախումբին, բոլոր խօսք առնողներուն եւ հանդիսավարուհիին: Ապա Տքթ. Աւետիքեան հրաւիրեց Փրօֆ. Քէշիշեանը, Տիար Գէորգ Քրիստինեանը, Տիար Յարութ Երէցեանը, Տիար Պողոս Քիւփէլեանը, Տիար Պողոս Մելքոնեանը, Տիար Սարգիս Վահագնը, Տիար Անդրանիկ Էօզպաղ-Չօրայեանը, Տիար Յովսէփ Թոքաթը, Տքթ. Արթօ Էրսան-Սաչերեանը, Տիար Գոչունեանը, Տիար Ֆերմանեանը եւ ուրիշներ, որպէսզի կատարեն «Գինեձօն»ի արարողութիւնը:

Պոլսահայ Միութեան Մշակութային Յանձնախումբի կողմէ օրուայ մեծարեալ Վարդերես Գարակէօզեանին նուիրուեցաւ Տիար Յովսէփ Թոքաթի «Հայ Արծաթագործ Վարպետներ» հատորը:

Հանդիսութեան աւարտին հեղինակը մակագրեց իր գրած հատորները: Տքթ. Աւետիքեան շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր ներկաներուն եւ մասնակցողներուն, մասնաւորաբար Պոլսահայ Միութեան Տիկնանց Յանձնախումբին, որոնց կողմէ պատրաստուած էր այդ երեկոյի յատուկ եւ համեղ հիւրասիրութիւնը:

Advertisement for the Organization of Istanbul Armenians Scholarship Committee. It includes the organization's logo, a 30th anniversary emblem, and text in Armenian and English. The text describes the scholarship program, eligibility criteria, and application procedures. The English text states: 'As it does every year, the Organization of Istanbul Armenians plans to award a number of scholarships to outstanding college and university students. To be eligible an applicant must: 1. Be an individual of Armenian descent. 2. Be a full-time student in an accredited four year college/university or a full-time graduate student in the United States. 3. Demonstrate academic excellence. All students to be considered for an OIA Scholarship must complete and mail-in an application form and letters of recommendation, available for download at http://www.oia.net/scholarship or by request through the mail. The OIA Scholarship Committee will review all applications and select students whose academic and extra-curricular activities show the most promise. Special consideration will be given to applicants involved in Armenian community activities. Roughly half of total amount allocated for college scholarships will be given to students of Istanbul Armenian descent. Completed applications must be submitted no later than May 15, 2006 to the following address: THE ORGANIZATION OF ISTANBUL ARMENIANS/ SCHOLARSHIP COMMITTEE P.O. Box 55153 Sherman Oaks, CA 91413'

ԳՐԱԴՈՒԱԾ ԹՈՒՎԿԱՆ 7 ՄԱՅԻՍ, 2006 «ՄԱՍԻՍ» Շաբաթաթերթի Տարեկան Գնաչկերոյթ-Պարահանդէս

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻ ԸԱՄԱՐ) ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՄԱՐ 1060 N. ALLEN AVE. PASADENA ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ՇԵՈՒՋԱՅՆԵԼ (626) 797-7680 (626) 398-0506

Massis Weekly

Volume 26, No. 8

Saturday, March 18, 2006

U.S. Criticizes Armenia's Human Rights Record

WASHINGTON, DC -- The Armenian government has declined to comment on fresh U.S. criticism of its human rights record which was again described as "poor" in the State Department's annual report made public the previous day.

The report scrutinizing human rights practices around the world says the authorities in Yerevan continued to tolerate widespread police brutality and impunity, breach Armenians' constitutionally guaranteed right to change government and "partially limit" press freedom in the course of last year. "Although there were some improvements in some areas, the government's human rights record remained poor and serious problems remained," it concludes.

Mistreatment of criminal suspects

in custody has traditionally been the main highlight of international criticisms of human rights protection in Armenia, and the latest State Department report is no exception to this rule. "Witnesses continued to report numerous cases of police beating citizens during arrest and interrogation while in detention," it says. "Most cases of police brutality went unreported because of fear of retribution."

The report notes that torture allegations are still rarely investigated by Armenian courts which usually grant police requests for arrest warrants and remain "subject to political pressure from the executive and legislative branches." "As a result, impunity was a serious problem.

Continued on page 2

OSCE Minsk Group Co-Chairs Urge Armenia And Azerbaijan To Prepare Their Respective Publics "For Peace, Not For War"

WASHINGTON, D.C. -- The three Co-Chairs of the OSCE Minsk Group, which deals with the conflict over Nagorno-Karabakh, have issued a statement regretting the lack of forward movement in the recent negotiations and calling upon Armenia and Azerbaijan to "work vigorously" to achieve a result in 2006. Their statement reads:

"The Co-Chairs of the OSCE's Minsk Group, Ambassadors Yuri Merzlyakov of Russia, Steven Mann of the United States, and Bernard Fassier of France, joined by Ambassador Andrzej Kasprzyk, the Personal Representative of the OSCE Chairman-in-Office, met in Washington on 7 and 8 March to discuss the latest developments regarding the Nagorno-Karabakh conflict and to assess the future direction of mediation efforts.

The Co-Chairs reviewed the discussions that took place in Rambouillet on 10 and 11 February. Assessing the current state of affairs in the region, the Co-Chairs reaffirmed their belief that a great

deal of progress has been achieved in the past year and a half. They regret that the process has not moved forward in recent weeks though, despite ample opportunity to do so. They urged both parties to build on the basic principles for a future settlement that have already been developed in order to achieve an agreement in 2006. Referring to their joint statement at the OSCE Permanent Council on 2 March, the Co-Chairs continue to believe that objective conditions make 2006 a highly favourable year for substantial progress, and they call upon the Governments of Armenia and Azerbaijan to work vigorously to achieve this result. The Co-Chairs further call upon the Government of each country to take steps with their publics to prepare them for peace, and not for war.

The Co-Chairs will decide on their next trip to the region after further assessment of the readiness of the parties. Their next meeting is planned for 20 March in Istanbul."

Commentary Minsk Group Fails To Produce Results On Nagorno-Karabakh Read on page 2

Chess

Levon Aronian Wins Morelia/Linares Super-GM

The prestigious Morelia/Linares Super-GM event was won not by FIDE world champion Veselin Topalov, nor by the other favourites Svidler and Leko, but by 23-year-old Armenian grandmaster Levon Aronian, who after all is number five in the world rankings. Aronian achieved this by beating Peter Leko with the black pieces in the final round.

Playing with the black pieces, Aronian won with unexpected ease against a somewhat demoralised Leko, and was proclaimed winner of this highly animated super-tournament. Together with his triumph in the World Cup 2005, this result consolidates the young Armenian's position among the leading Grand Masters at the moment. Vallejo-Topalov saw a theoretical draw by perpetual, while in

Bacrot-Radjabov a draw was signed with all the pieces on board. The last game to finish was Svidler-Ivanchuk. Black managed to survive in spite of having lost a pawn right after the opening.

Demonstrations By Turks Denying Armenian Genocide Banned In Berlin

BERLIN -- Political leaders and human rights groups on Tuesday welcomed a decision by Berlin police to ban demonstrations aimed at the Armenian genocide in World War I.

Police on Monday banned two protests due to have been held in the German capital this week which supported the official Turkish position that killings of Christian Armenians by Muslim Turks in 1915 did not amount to genocide.

Organizers of one of the protests warned Europe's cities would "go up in flames like Paris" unless Europeans stopped blaming Turkey for the Armenian genocide.

The ban was justified by police who said they feared violence and because they suspected demonstrators would try to both deny and glorify the events of 1915. "It is unacceptable when planned demonstrations seek to deny the genocide of Armenians during the First World War and make veiled calls for violence in Germany," said Frank Henkel, the opposition Christian Democratic Union interior affairs spokesman in the city government.

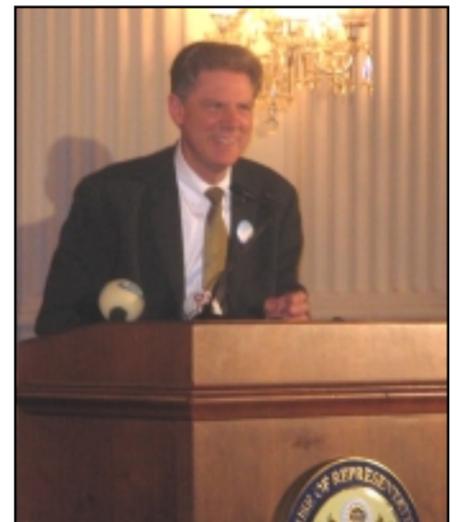
A human rights group, the Society for Threatened Peoples, also welcomed the ban and called for legislation to prevent all public events denying or glorifying genocide or war crimes.

Rep. Pallone Tells Congress He Will Fight For Military Aid Parity Between Armenia And Azerbaijan

WASHINGTON, DC -- Frank Pallone, Jr. (D-NJ) Co-Chair of Congressional Caucus on Armenian Issues has promised to fight against the Bush Administration's attempts to provide Azerbaijan a 20 percent increase in military aid over Armenia in the Fiscal Year 2007 budget. Pallone told Congress that, "A lack of military parity would weaken ongoing peace negotiations regarding Nagorno Karabakh. It will also contribute to further instability in the region if military parity is not achieved and it undermines the role of the U.S. as an impartial mediator of the Nagorno Karabagh conflict."

Pallone also said he will fight to increase economic assistance to Armenia and provide for humanitarian aid to Nagorno Karabakh. Below is the full text of Pallone's speech as delivered before the House of Representatives.

Following is Floor Statement By Rep. Pallone during Foreign Operations

Request discussions on March 7, 2006. Mr. Speaker, the President's budget request for Fiscal Year 2007 proposes 20% more military aid to Azerbaijan than

Continued on page 2

Tensions High In Akhalkalaki Ethnic Georgians Kill One Armenian Youth And Wound Two Others

AKHALKALAKI -- A group of Ajarians or Svans (ethnic Georgians) are suspected of attacking and stabbing to death a 23-year-old Armenian man in Tsalka, in southern Georgia and wounding two other young Armenian men. A-Info news agency that operates in the predominantly Armenian populated region of Javakheti in southern Georgia, said the Armenians were attacked by a 15-member group in Tsalka on March 9 afternoon at a busy section of the town. The victim was identified as Gevorg Gevorgian, resident of Ghushchi village. The other two, V. Sahakian and G. Baloyan, were rushed to the local hospital with heavy wounds.

A-Info quoted the wounded Armenians as saying they did not know what was the reason behind the attack. A special squad of Georgia's interior ministry that is deployed in the region under the

pretext of preventing inter-ethnic clashes, has arrested three suspects.

The attack on Armenians sparked a protest action by local Armenians. A crowd of 300 people demonstrated outside the building of the local police department demanding a fair trial of the suspects. Meantime Georgia's interior ministry has dispatched extra officers to the region to foil a fresh inter-ethnic clash after the crowd broke the windows of the police station. A-Info said police used truncheons to disperse the crowd.

Tsalka, population 22,000, is predominantly populated by ethnic Armenians and Greeks. Up to 2,000 Azerbaijanis also live there. In the early 1990s, the Georgian government moved a group of ethnic Georgians (about 2,500, mainly Ajarians and Svans), to Tsalka after a dev-

Continued on page 2

Commentary

Minsk Group Fails To Produce Results On Nagorno-Karabakh

By Julie A. Corwin

The co-chairs of the OSCE's Minsk Group — France, Russia, and the United States — have issued a statement after two days of meetings in Washington D.C. on March 7 and 8 expressing their regret that the Minsk process “has not moved forward in recent weeks” despite “ample opportunity to do so.” There was no announcement of a date for another high-level presidential summit between Armenia and Azerbaijan. The tensions between Yerevan and Baku has been escalating lately, with an increasingly testy exchange of words between the two countries' presidents, since they met in the Paris suburb of Rambouillet in February but failed to reach agreement over the disputed enclave of Nagorno-Karabakh and other issues.

In their statement, the co-chairs called “upon the government of each country to take steps with their publics to prepare them for peace and not for war.” The co-chairs' next meeting is scheduled for March 20 in Istanbul.

The Minsk group, which consists of 13 OSCE countries, has provided a forum for negotiations to settle the conflict over Nagorno-Karabakh since 1992.

“It's important that an agreement be reached this year because if not the fear is that the window of opportunity will be closed because domestic politics will then take over in both countries in the lead up to election periods in 2007 and 2008.”

As part of that effort, the co-chairs of the group — France, Russia, and the United States — held two days of meetings in Washington this week to press for

a new meeting between the Armenian and Azerbaijani presidents.

In the runup to this week's sessions, the U.S. co-chair expressed optimism that progress could be made.

U.S. Ambassador Steven Mann said this year could bring a breakthrough in the impasse over Nagorno-Karabakh because neither Armenia nor Azerbaijan are holding an election in 2006.

A Window Of Opportunity, Closing

But some other observers were less hopeful.

Corey Welt, deputy director of the Russian and Eurasian Program at the Washington-based Center for Strategic and International Studies, told RFE/RL that Ambassador Mann's emphasis on achieving an agreement this year stems “more from desperation than optimism.”

“He's trying to emphasize that it's important that an agreement be reached this year because if not the fear is that the window of opportunity will be closed because domestic politics will then take over in both countries in the lead up to election periods in 2007 and 2008,” Welt said. “So what they're trying to do is, in a sense, put pressure on the parties almost to convince them that now is the time to reach

an agreement. If they do not, it is unlikely they will be able to get their houses in order and they will be unlikely to really be able to get full outside support.”

Welt suggests that it might be wiser to keep expectations from this week's meeting low.

“It's a troubling road to take when you put that kind of pressure and that [many] expectations on a process within one year. It's going to be a tough battle and if they don't accomplish what they set out to accomplish this year then there is a danger of a self-fulfilling prophecy, making further efforts at reconciliation impossible.”

Political Will Needed For Settlement

The Minsk Group talks follow an exchange of heated words between Armenian President Robert Kocharian and Azerbaijani President Ilham Aliyev. Aliyev said on March 1 that talks with Armenia were at a “dead end” and called for freeing Nagorno-Karabakh “no matter what it takes.” The next day, Kocharian declared that if Azerbaijan drops out of further negotiations then Armenia will formally recognize Nagorno-Karabakh.

Liz Fuller, RFE/RL Caucasus analyst, suggests that Aliyev's words were

“nothing new” but said some of the realities on the ground may have changed.

“There is also the question of whether the Azerbaijani Armed Forces have improved over the past decade to the point that they could defeat the Armenian army. Armenia's Defense Minister Serge Sarkisyan said that he considers Azerbaijani statements as being more in the realm of pressure or blackmail than a real threat. And he made the point that if you are going to launch a surprise attack on your adversary then you don't go round beforehand saying that we're going to do it.”

Fuller suggests that the failure of the Rambouillet talks to produce an agreement represents a “minor setback,” not a “major disaster.” She characterizes the Minsk process overall as a positive one, which almost produced a peace agreement in 2001.

“The current progress dates back just about two years to when Elmar Mammadyarov replaced Vilayet Guliev as Azerbaijani foreign minister and the two foreign ministers began meeting regularly first in Prague and then in other European capitals,” Fuller explained. “And it's primarily thanks to them with some input from the three co-chairmen that they have gradually reached agreement on the [seven out of nine] basic points that would form the sort of skeleton of a future formal peace agreement.”

Given the political will, Fuller suggests, that it might still be possible to reach agreement on the basic points of a peace settlement this year.

KCET To Premiere ‘Le Genocide Armenien’ (‘The Armenian Genocide’) At 9 PM On Monday, April 17 ‘My Son Shall Be Armenian’ To Air Monday, April 24 At 9 PM

LOS ANGELES -- KCET has scheduled its premiere of “Le Génocide Arménien” (“The Armenian Genocide”) the 2005 documentary by French filmmaker Laurence Jourdan, for 9 pm on Monday, April 17. (The film had originally been slated to air at 10 pm). The English-narrated documentary will be premiering for the first time on American television. Also in April, KCET has scheduled an encore of “My Son Shall Be Armenian” by Armenian-Canadian filmmaker Hagop Goudsouzian to air Monday, April 24 (9 p.m. to 10:30 p.m.)

“We have received very positive feedback regarding our airing of ‘Le Génocide Arménien’ and we are choosing to air it earlier in the evening to create the opportunity for a larger audience to view this important production,” said Mary Mazur, KCET executive vice president of programming and production. “We feel the comprehensive storytelling of the documentary and its educational content will be appreciated by a broad range of KCET viewers.”

“My Son Shall Be Armenian” follows the journey of filmmaker Hagop Goudsouzian, who, accompanied by five Montréal men and women of Armenian origin, returned to the land of his ancestors in search of survivors of the genocide of 1915. Through the moving testimony of those centenarians and the funny and touching accounts of his fellow travelers from the New World, Hagop Goudsouzian has crafted a dignified and poignant film on the need to make peace with the past in order to turn toward the future.

U.S. Criticizes Armenia's Human Rights Record

Continued from page 1

NGOs and international human rights groups reported detainee abuse was widespread, and there were no efforts underway to modernize or reform police or security forces,” says the report.

The State Department also mentioned “abridged rights of citizens to change their government,” pointing to the Armenian authorities' handling of the November 27 constitutional referendum that was criticized as deeply flawed by European observers and denounced as fraudulent by the opposition. Still, it de-

scribed the resulting amendments to Armenia's constitution as a “step toward establishing a system of democratic institutions.”

The report's media section cites, among other problems, the effective disruption of the RFE/RL Armenian service's main programs broadcast on November 27 and the next two days. “State-run Armenian Public Radio claimed in a statement that the disruptions were due to technical problems, but some observers alleged the disruptions were politically motivated. RFE/RL did not lodge an official complaint,” it says.

Rep. Pallone Tells Congress He Will Fight For Military Aid Parity Between Armenia And Azerbaijan

Continued from page 1

to Armenia. This request is in clear breach of an agreement struck between the White House and Congress in 2001 to maintain parity in U.S. military aid to Armenia and Azerbaijan.

Mr. Speaker, the parity agreement is unfortunately a battle that the Armenian people have had to fight in the past. The FY05 Presidential request was similar in that it called for more military funding to Azerbaijan. However, the congress reversed the President to ensure military parity for the FY05 foreign operations Appropriations Act. After that battle and the, and the President's FY06 budget request that included parity, I thought the President's FY07 budget would continue the policy.

A lack of military parity would weaken ongoing peace negotiations regarding Nagorno Karabakh. It will also contribute to further instability in the region if military parity is not achieved and it undermines the role of the U.S. as an impartial mediator of the Nagorno Karabagh conflict.

The President should not be rewarding the government of Azerbaijan for walking away from the Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE) - Key West peace talks, the most

promising opportunity to resolve the Nagorno Karabagh conflict in nearly a decade.

Unfortunately, the Administration's budget also calls for drastic cuts in economic assistance to Armenia. I was discouraged to see that the President requested a 33% decrease in economic aid, from \$74.4 million last year, to \$50 million, this year. Technical and developmental assistance and investment is essential to Armenia. This funding is key to democratic stability and economic reform.

Mr. Speaker is this the message we want to send to our friends in Armenia? Do we want to cut economic aid to a country that is terrorized by its neighbors and is shut off at its eastern and western borders due to an illegal blockade by Turkey and Azerbaijan?

In the coming weeks I will advocate to the Foreign Operations Subcommittee to restore military parity, to increase economic assistance to Armenia, and to provide for humanitarian aid to the people of Nagorno Karabakh. It is incredibly important to reward our allies and to send a message to Azerbaijan and Turkey that ethnically charged genocides, illegal blockades of sovereign nations, and the constant harassment of the Armenian people will not be tolerated.

Ethnic Georgians Kill Armenian Youth

Continued from page 1

astating landslide in their native mountainous villages. Tsalka is also close to the predominantly Armenian-populated Samskhe-Javakheti locality, which is considered a “complex region” because of the presence of a Russian military base and increasing demands for political au-

tonomy by some local Armenian groups.

Clashes between ethnic Georgians and the Greek-Armenian community in Tsalka have been reported for several years, nevertheless, Georgian officials continuously argue that the conflicts in Tsalka have no ethnic context and represent mostly “communal violence.”

Young Musical Talents From Armenia On Tour In The U.S.

LOS ANGELES -- The past two decades have been eventful for Armenia. The devastating earthquake of 1988 with 50,000 casualties, the declaration of independence in 1991 and the challenges of a new republic, the Azeri aggression and the Karabagh war could have spelled disaster for Armenia. In fact they did, with mass exodus of the population and specifically with the brain drain that drove the most prominent musicians and performers out and propelled them onto the world stages.

But history repeats itself, and six young musical talents are about to prove to the world, that Armenia can still produce young talents who will rise up eventually to stardom.

These six young musical talents - ages ten to fifteen - are from the very earthquake zone that was ruined some 17 years ago. They were born and/or raised in those very same ruins and are on their way to the U.S. stages to bring us the message that Armenia's artistic talents will never die. And Nor Serount Cultural Association is proud to be the first to help convey that message and present these stars at their first U.S. performance on Sunday, March 19, 2006 at 6 pm at the Alex Theatre in Glendale.

These young talents, who collec-

tively are called "The Rising Stars of Gyumri" are being nurtured by Mr. Romen Gozmoyan, the President of the Momdjian Benevolent Foundation, who also supervises the Terchoonian Home Orphanage in Gyumri. At the same time, their professional advancement is closely monitored and generously funded by Mr. and Mrs. Heros and Anahit Kajberouni of Glendale.

Arsen Gevorgian, 12, will enchant you singing operatic arias and Armenian popular songs. Sasha Atanian, 14, will bring masterful performances of the violin. Hripseme Aghakaryan, 13, will play challenging pieces on the piano. Anna Avdalian, 10, who is the youngest in the group, will present an international and Armenian vocal repertoire, in solo pieces and in duets with Maneh Galoyan, 12, who will enchant you with lyrical Armenian songs. Christine Semonian, 14, will play on the Armenian/Middle Eastern instrument Kanon, with superb dexterity of her fingers.

Their U.S. tour will debut in Glendale and will be followed by other appearances in Houston, Dallas, Detroit, Chicago and New York.

Tickets can be bought from the Alex Theatre Ticket center or can be delivered free of charge by calling (818) 265-0506 or (818) 482-6131

Glendale Police Department Names New Public Information Officer

GLENDALÉ -- The Glendale Police Department announced the appointment of Officer John Balian as the agencies' new Public Information Officer. Officer Balian was hired in 2004 after serving eight distinguished years with the Montebello Police Department, a tenure that included being named Officer-of-the-Year for that department in 2001. Officer Balian brings a wealth of law enforcement experience including an expertise in narcotic enforcement and gang issues.

At the direction of Chief Randy Adams, Officer Balian, fluent in both Armenian and English, has worked diligently to reach out into the community and continue to build the partnerships that are the core of the Glendale Police Department mission. In addition to his responsibilities as the Public Information Officer, Officer Balian will be working closely with a variety of local groups and organizations to cultivate a better understanding of the communities' needs and to help educate the public regarding the services provided by the Department.

"I have always believed that the

Police Department is an extension of the community," commented Officer Balian. "I am eager to work with a large and diverse community such as Glendale and hope to bring my experiences to the table to help the Department and the community in whatever ways I can."

Officer Balian is assigned to the Office of the Chief of Police for the Glendale Police Department and can be reached at 548-4818.

Glendale Adventist Medical Center's New Chief of Medical Staff Dr Kamajian Honored

From the left: John Krikorian, publisher and consultant, Business Life & Senior LIVING Magazines, Krikorian Marketing Group; Scott Reiner, president/CEO, GAMC; Steven Kamajian D.O., chief of medical staff, GAMC; and Carl Ermshar, M.D. past chief of medical staff GAMC

GLENDALÉ -- A special event was held to honor and recognize the new Chief of Medical staff Steven D. Kamajian, D.O. 2006-2007 and Dr Carl Ermshar, past Chief of staff of Glendale Adventist Medical Center (GAMC).

Steven D. Kamajian, D.O. has a general family practice in Montrose. He is a Diplomat, American College of Osteopathic Family Physicians and has been associated with Glendale Adventist Medical Center since 1993. The Osteopathic and Surgeons of California recognized Kamajian a native of Philadelphia, PA, as the Physician of the year and Humanitarian of the year.

John Krikorian, who in recognizing Dr Kamajian, referred to an Armenian proverb, that the apple doesn't fall far from the tree, in the introduction of his mother at the event. Krikorian, further noted the service of Kamajian's father, George, that was home recuperating from a recent illness, in his service during World War II. His father received the Air Medal for meritorious achievement while participating in hostile contact with the enemy. Krikorian noted that people remember the first, That is the First President of the USA, George Washington, First Black LA Mayor, Tom Bradley, First Latino Mayor, Antonio Villagors, First Armenian Glendale City Mayor and Council member, Larry Zarian, FIRST Armenian Glendale Unified School

President and Board member, Gregory Krikorian and now the FIRST Armenian American Chief of Medical staff Dr. Steven Kamajian, of GAMC.

Albert Gancilazo, Chaplain, GAMC in English and in Armenian Rev Der Vasken Atmajian, St Mary Armenian Apostolic Church, Glendale, offered opening prayers.

Acknowledgements were made by Dr. Norik Bogossian, Master of Ceremonies, Scott Reiner, President/CEO, GAMC, Dr. Hakop Gevorkyan, Board Member of the Armenian American Society of California, Mary Konyalian, RN, President of the Armenian American Nurses Association and by Dr. Arbi Ohanian, Board Member, Glendale-Ghapan Sister City Association.

Congressman Adam Schiff, State Senator Jack Scott, Michael D. Antonovich, Mayor Board of Supervisors, Los Angeles County, and Armenian American Chamber of Commerce delivered special certificates of recognition.

The capacity audience in the GAMC auditorium, enjoyed fine background music by Alan on the Violin and the famous Armenian mezza appetizers for dining.

Assisting in the ceremonies and program were student volunteers from Glendale Senior High School, who were thanked by all the participants.

UAF's 137th Airlift Delivers \$3.6 Million Of Aid To Armenia

GLENDALÉ - The United Armenian Fund's 137th airlift arrived in Yerevan on March 11, delivering \$3.6 million of humanitarian assistance. The UAF itself collected \$2.9 million of medicines and medical supplies for this flight, most of which were donated by AmeriCares (\$2,100,000); Operation Blessing/Armenia Fund U.S.A. (\$570,000); Brothers Brother Foundation (\$266,000) and Catholic Medical Mission Board (\$39,000). Other organizations which contributed goods for this airlift were: Armenian General Benevolent Union (\$213,000); Michael Der Boghosian from Boston Medical Center (\$166,000); Dr. Stephen Kashian (\$65,000); Nork Marash Medical Center (\$42,000) and Armenian Missionary Association of America (\$28,000).

Also contributing to this airlift were:

Howard Karagheusian Commemorative Corp (\$19,000); Armenian Relief Society (\$15,000) and Armenian American Health Association of Greater Washington (\$9,000).

Since its inception in 1989, the UAF has sent \$428 million of humanitarian assistance to Armenia on board 137 airlifts and 1,285 sea containers. The UAF is the collective effort of the Armenian Assembly of America, the Armenian General Benevolent Union, the Armenian Missionary Association of America, the Armenian Relief Society, the Diocese of the Armenian Church of America, the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America and the Lincy Foundation.

For more information, contact the UAF office at 1101 North Pacific Avenue, Suite 301, Glendale, CA 91202 or call (818) 241-8900.

Dispatch from Project Discovery!...

Archaeologists Discover Early Bronze Age Megalithic Site In Shirak Region

In 2005, a team of archaeologists from the Shirak Regional Museum discovered an expansive megalithic site near the village of Haratashen in the Shirak region of Armenia. The site consists of two columns of megaliths, each of which comprises three rows, and a cromlech (a circle of standing stones, from the Welsh or Breton meaning "crooked stone") between the two columns. The first column is 840 feet in length and the second is 1,410 feet long. At the northernmost point, the first column begins with a width of 12 feet, growing to 18 feet at the end. The second column is 15 feet wide at its inception and expands to 27 feet. A large valley separates the columns. The megaliths, up to three feet tall, look like irregularly-shaped pyramids with curving triangular surfaces forming a needle sharp zenith. Curiously, all of the rows forming the two columns are six feet apart from each other.

Archaeologists believe that the

cromlech is a necropolis beneath which lie burial chambers, the largest of which appears to have a diameter of over 100 feet. The necropolis definitely dates to the Early Bronze Age (c 2,500 BC), making it very likely that the entire site is an Early Bronze Age site.

Similar megalithic formations have been found in Armenia, near the villages of Zuigagbyur and Beniamin, both of which are in the Shirak region, and in western Europe. Scientists have puzzled over their meaning and function for decades. Some consider them to be astronomical alignments. Others ascribe a magico-religious meaning to them. Perhaps the rows of megaliths marked a processional route used for ceremonial or religious purposes.

The archaeologists from the Shirak Regional Museum hope to find some of the answers to these questions by conducting excavations at the Haratashen site.

OSCE Office Helps Open Aarhus Environmental Information Centre In Armenia's Tavush Province

YERAVAN - - The OSCE Office in Yerevan has supported the opening of an Aarhus public environmental information Centre in the capital of Armenia's Tavush province, Idjevan.

"The Centre will promote public access to information, participation in decision-making and access to justice in environmental matters — the three main pillars of the Aarhus Convention ratified by Armenia in 2001," said Ambassador Vladimir Pryakhin, the Head of the OSCE Office.

"Serving as a unique link between

governmental authorities and non-governmental organizations in the field of environmental policy-making and awareness raising, the Centre will help create a climate of transparency in environmental affairs and contribute to the democratization and good governance in the region."

The OSCE Office in Yerevan supports the establishment of a network of Aarhus Centres in Armenia to promote the principles and values of the international Aarhus Convention and to address security related environmental issues.

Armenia Among The Founding Donors Of The Modernized CERF

NEW YORK -- Armenia was among the first 31 countries to pledge financial support in the amount of 5000 USD to the United Nations upgraded Central Emergency Response Fund (CERF), which was officially launched on March 9 at the United Nations Headquarters in New York. The pledges totaled over \$256 million, which would enable the Fund to make immediate deployment of assistance.

At the 2005 Summit the world leaders mandated to take steps to improve the humanitarian response system, including through timely and predictable funding. On December 15, 2005, as part of its resolution on "Strengthening the Coordination of the Emergency Humanitarian Assistance of the United Nations," the General Assembly approved by consensus resolution establishing the new Fund. The Member-States decided to upgrade the existing Central Emergency Revolving Fund into the Central Emergency Response Fund by including a grant element of \$450 million, funded by voluntary contributions, in order to ensure a more rapid response to humanitarian crisis.

In a statement made at the official launch of the modernized CERF, Armenia stated: "The upgrading of the existing CERF and adding the grant element will

help launch life-saving relief operations. The Fund will provide the needed tools to better meet the challenges of today's world when rapid response to sudden onset emergencies in crucial hours of a crisis becomes the test of international community's readiness and resolve to combat common disasters." Furthermore, it noted that "Having a new stand-by fund would allow this organization to use prevention where and when possible, in recurring emergencies, as well as in stopping a crisis from spilling out of control." It also emphasized: "It is through collective action and continued and demonstrable support that we will succeed in improving global humanitarian system and make difference for people in need."

Among the dignitaries that attended the high-level gathering on the launch of the Fund were UN Secretary-General Kofi Annan, Prime Minister of Grenada, Minister of State for External Affairs of India, Secretary of State for International Development of the United Kingdom, Minister for Development Cooperation and Humanitarian Affairs of Luxembourg, State Secretary for International Development Cooperation of Sweden and State Secretary of Norway.

Supreme Spiritual Council Discusses Armenian Diocese Of Georgia

ETCHMIADZIN -- On March 7, a meeting of the Supreme Spiritual Council was convened in the Mother See of Holy Etchmiadzin, under the presidency of His Holiness Karekin II, Supreme Patriarch and Catholicos of All Armenians, with the participation of the members of the Supreme Spiritual Council residing in Armenia.

During the meeting, His Grace Bishop Vazgen Mirzakhanian, Primate of the Armenian Diocese of Georgia, presented a report regarding the pastoral, spiritual and church-building activities within the diocese. He particularly noted that the renovations of the church of Saint Gevork (diocesan headquarters) and the church of Holy Etchmiadzin (in Tbilisi) are planned for this year, the architectural drawings for which will soon be completed. His Grace happily reported on the spiritual reawakening within the diocese, underlining the need for new clergymen to be assigned, specifically to the vicarage in Javakhk. He also noted that the applications to Georgian state authorities have yet to be resolved, regarding granting of appropriate legal standing to the

diocese and the return of six historic Armenian churches. His Grace also stated that certain mass media agencies within Georgia continue with anti-Armenian announcements and commentaries, which create an atmosphere of intolerance and tension.

In response to a query from the Supreme Spiritual Council, Bishop Vazgen confirmed that the Synod of the Georgian Orthodox Church, with their decision of February 6, 2006, announced the creation of a new diocese within the Republic of Armenia entitled Tashir-Agarak, subject to the bishop of the Diocese of Dmanisi in Georgia, "... with the intent of reestablishing its historic diocese".

The Supreme Spiritual Council expressed disappointment that the Georgian Orthodox Church did not inform the Mother See of Holy Etchmiadzin regarding the creation of a new diocese located in the northern region of the Republic of Armenia; and further, that their Synod is creating a new diocese in a region where the Georgian Church has no faithful; while the rights of hundreds of thousands of faithful Armenians living in Georgia to have the Armenian Diocese granted appropriate legal standing and historic Armenian churches returned are being ignored and disregarded.

The Supreme Spiritual Council received the report of the Primate of the Armenian Diocese of Georgia with appreciation and satisfaction, and commended his successful implementation of his mission, exhorting him to enthusiastically continue his efforts aimed towards the enrichment of the Armenian Diocese of Georgia and the strengthening of the centuries-old fraternal relations between the Armenian and Georgian people and Churches.

*The Armenian Athletic Association
(Homenmen-Glendale)
invites you to laugh and dine on*

COMEDY NIGHT

@

Gordon Biersch, Burbank

145 S. San Fernando Rd.*Burbank, 91502

w/ Comedian Lori Tatouljian

Sunday Evening, March 26

Starting at 6PM

Tickets \$35 Donation * (818)590-2824

ՊԱՏՈՒԹԵԱՆ ԷԶԵՐԷՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԲԵՂՄՆԱԿՈՐ ԱՆՑԵԱԼ - ԼՈՒՍԱՇՈՂ ԱՊԱԳԱՅ ՀԱՅ ԱԲԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԸ

ՀԱՄԱԴՐԵՑ ԵՆՈՎՔ ՊԱԼԻԿԵԱՆ

19րդ դարու երկրորդ կիսուն, մանաւանդ հարստահարութեանց յաջորդող կոտորածներու շրջանին, թուրքիոյ հայութեան համար դժոխային կեանք մը ստեղծուած էր, սարսափի մատնուած ժողովուրդը, աւելի քան երբեք պէտք ունէր պաշտպան ձեռքերու, հոգածութեան, դարմանելու համար իր մահացու վէրքերը:

Այս դժբախտ օրերու բերումով, հայ ժողովուրդի անյետաձգելի պահանջներուն ընդառաջելով, 1906 Ապրիլ 5ին, Գահիրէի մէջ, Սբ. Զատիկուան Կիրակի օրը, կեանքի վերածնունդի ու յաւերժութեան, քրիստոնէական հաւատքի եւ անմահ յոյսի մեծագոյն տօնին, որ հայկական եղեռնը յիշեցնող վհատ իրականութեան մէջ հորիզոնները կը խորհրդանշէ, Պողոս Նուպար Փաշա, տասը ականաւոր ու ազգասէր անձնաւորութիւններու հետ, կը հիմնէ համազգային կազմակերպութիւն մը, որ բարեգործական բազմազան միջոցներով պիտի հետապնդէր եւ իրագործէր ազգապահպանումի եւ հայրենաշինութեան իտէպլը:

Այս համազգային բարեսիրական ու ապաքաղաքական կազմակերպութիւնն է Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը (Հ.Բ.Ը.Մ.):

Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցին եղած է ազգային մայր եկեղեցին, եւ հայրենիքի դժուար ու ճակատագրական ընթացքին պետականութեան բացակայութեան զայն փոխարինող հաստատութիւնը:

19րդ դարու կիսուն, երբ Օսմանեան պետութիւնը կը ճանչնայ Աւետարանական համայնքը իբր անկախ, ինքնուրոյն եկեղեցի (միլլէթ), հայկական կազմակերպութիւնները եւ կուսակցութիւնները զանոնք կը նկատէին հայադաւ, կրօնափոխ եւ չէին թոյլատրեր մաս կազմելու հայ ազգային կեանքին ու շարժումներուն:

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը եղաւ այն միակ կազմակերպութիւնը, որ մերժեց խտրականութիւնը եւ անհանդուրժողութիւնը ու առաջին անգամ ըլլալով, իբր ազգային կազմակերպութիւն մը, հաստատեց թէ՛ «Հ.Բ.Ը.Մ.»-ը իր կազմին եւ գործելակերպին մէջ չընէր խտրականութիւն սեռի, կրօնական դաւանանքի: Ամէն հայ, ինչ դասակարգի, կուսակցութեան կամ համայնքի ալ պատկանի, կրնայ անդամակցել այս Միութեան, երկու պայմաններով:

ա. Հայ ըլլալ, կամ մասնակի հայ, այսինքն ամուսինը կամ կինը հայեւ անոնց զաւակները, որոնք կը յարգեն Հ.Բ.Ը.Մ.ի նպատակները:

բ. Հ.Բ.Ը. Միութեան միանալէ ետք, պէտք է մոռնան իրենց կուսակցական ըլլալու հանգամանքը (եթէ են), նուիրուեով Հ.Բ.Ը. Միութեան ազգապահպանման, հայրենաշինութեան եւ եկեղեցիի միասնականութեան գաղափարին:

Առ այդ, 1912ին Հ.Բ.Ը.Մ. կոչ ըրաւ համայն հայութեան. «Միրեցէք զիրար: Միրեցէք ձեր հայ Կաթողիկէ եւ Աւետարանական եղբայրները, նոյնիսկ եթէ անոնք ձեզմէ հեռու փախչին. դուք անոնց մօտեցէք. մի մոռնաք որ միեւնոյն ազգին զաւակներն ենք: Իսկ դուք՝

մեր պատտուական Աւետարանական եղբայրներ, դուք ալ սիրեցէք ձեր Առաքելական եւ Կաթողիկէ եղբայրները փոխադարձաբար: Եկեղեցիներուն մէջ ունեցէք ձեր ինքնուրոյն պաշտամունքները, բայց եկեղեցիէն դուրս հայրու մէջ խտիր պէտք չէ դուրսի. մի մոռնաք, ամէն բանէ առաջ հայ ենք:

Հ.Բ.Ը. Միութիւնը անմիջապէս քայլեր առաւ իրականացնելու իր այս յորդորը, թելադրելով որ ուրիշներ ալ հետեւին իր համագրային մտածողութեան գաղափարախօսութեան:

Հ.Բ.Ը. Միութեան պատմութեան մէջ, Հայ Աւետարանական համայնքը բացառիկ տեղ մը կը գրաւէ, անոր հիմնումին համագրային կազմակերպութեան մը վերածուելու աշխատանքին մէջ:

Բազմաթիւ վերապատուելիներ, Աւետարանական համայնքի բազմաթիւ երեւելի անձնաւորութիւններ պատասխանատու եւ առաջնորդող պաշտօններ ստանձնած են Հ.Բ.Ը. Միութեան Կեդրոնական Վարչութեան մէջ եւ աշխատանք տարած շրջանակային յանձնաժողովներու եւ վարչութիւններու մէջ: Անոնք եղած են ճշմարիտ եւ հաւատաւոր առաքեալներն ու անխոնջ գործիչները:

Յատկանշական, գեղեցիկ եւ ողջունելի երեւոյթ եղած է Հ.Բ.Ը. Միութեան հիմնումը, եւ խանդավառութեամբ ընդունուած է բոլոր համայնքներուն կողմէ: Միայն կուսակցութիւնները չեն խանդավառուած. նոյնիսկ ժխտական արտայայտութիւններ ու մտահոգութիւններ ունեցած են, անոր համագրային, ժողովրդային հանգամանքին ու նիւթական հզօրութեան կարելիութեան համար:

Օրհնութեան աղօթքներ, յաջողութեան մաղթանքներ ու կոնդակներ ղրկուած են համայնքներու եկեղեցական բարձրագոյն հովուապետներէն:

Երջանկայիշատակ Մկրտիչ Խրիմեան Հայրիկ Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

Երջ. Սահակ Բ. Խապայեան Կաթողիկոս Տանն Կիլիկիոյ

Երջ. Պողոս-Պետրոս ԺԳ Թերզեան Կաթողիկէ Կաթողիկոս Տանն Կիլիկիոյ

Երջ. Վեր. Հայկազուն Եագուպեան Հովուապետ Աւետ. Համայնքի

Հայ Աւետարանական համայնքը Հ.Բ.Ը.Մ.ը նկատած է իբր իր բարեսիրական կազմակերպութիւնը. իր հիմնադրութենէն ի վեր, ինչպէս վերը յիշեցինք, բազմաճարի վերապատուելիներ եւ բազմաճազար Աւետարանականներ պատասխանատու պաշտօններ վարած են, մեծ նուիրուածութեամբ եւ գոհողութիւններով՝ զանազան երկրամասերու մէջ:

Յիշենք մի քանի նուիրեալ վերապատուելիներու անուններ.

Վեր. Հ. Խանդամուր - Վարչական եւ Գահիրէի մասնաճիւղի գործիչ

Վեր. Հ. Եագուպեան - Պոլսոյ մասնաճիւղի հիմնադիրներէն եւ գործօն անդամ:

Վեր. Գ. Պետրոսեան - Կիլիկիոյ մէջ գործիչ, ապա Ամերիկայի մէջ գործիչ

Վեր. Ա. Փափագեան - Վարիչ քարտուղար

Վեր. Կ. Մանաւեան - Ամերիկայի Շրջ. Յանձնաժողովի Ատե-

նապետ Վեր. Վ. Տեփոյեան, Վեր. Պէննէյեան, Վեր. Յ. Հայկունի եւ Վեր. Հ. Խաչոյեան՝ Ամերիկայի գործունեայ ղեկավարներ եւ մասնաճիւղերու հիմնադիրներ:

Վեր. Ենովք Կէօքկէօգեան - Հ.Բ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Ը.ի հիմնադիրներէն, Կեդրոնական Վարչութեան անդամ՝ Պէյրուիթ

Տրամադրութեանս տակ ունիմ հարիւրաւոր վերապատուելիներու անուններ, որոնցմէ պիտի յիշեմ միայն անոնց անունները, որոնց պատիւը ունեցած են ճանչնալու, ընդհանրապէս Լիբանանի մէջ.

Վեր. Սիրական Աղպապեան, Վեր. Երուանդ Քասունի, Վեր. Ենովք Հատիտեան, Վեր. Տիգրան Խրլոբեան, Վեր. Յովհաննէս Ահարոնեան, Վեր. Աւագ Աւագեան, Վեր. Արամ Հատիտեան:

Ոչ-կրօնական անձնաւորութիւններ՝ Տօքթ. Ա. Մանուկեան, Փրոֆ. Յ. Գալաթեան, Փրոֆ. Յ. Պուճիքանեան, Տօքթ. Տ. Պէրպէրեան, Տօքթ. Փ. Հատիտեան, Փրոֆ. Լեւոն Պապիկեան, Երօֆ. Իկրաին Ապղապեան:

Հայ Աւետարանակն համայնքի վերապատուելիները, պատուելիները ու անդամները միշտ եղած են նուիրեալ եւ անկեղծ հայրենա-

սէրներ: Հ.Բ.Ը.Մ.ի միջոցաւ նպաստած են հայրենաշինութեան, հայապահպանումի սրբազան գործին: Հայեցի եւ հոգեւոր դաստիարակութեան գործին իրենց առիւծի բաժինը բերած են աշխարհի ամէն կողմերը:

Հայ Աւետարանական համայնքը թիկունք կանգնած է Հ.Բ.Ը.Մ.ին, հաւատարմով անոր Աստուածահաճոյ, ազգաշէն եւ բարեսիրական առաքելութեան: Հ.Բ.Ը.Մ.ը աշխարհի ամէն կողմը մեծ աշխատանք տարածէ՝ համագործակցութիւն, համերաշխութիւն ստեղծելու համար համայնքներու եւ կազմակերպութիւններու միջեւ՝ ի շահ մեր ազգին:

Հայ Աւետարանական համայնքը ոչ խօսքով, այլ գործով ու առանց շեփորումի փաստած է իր հայրենասիրութիւնը, հայրենաշինութիւնը եւ հայակերտումի սրբազանգործը, առանց պարտաւոր ըլլալու հաշիւ տալու ունէ մէկուն:

Հայ Աւետարանական եկեղեցիի անդամները աւանդականօրէն հեռու էին քաղաքական կազմակերպութիւններէն: Հ.Բ.Ը.Մ.ի բարեսիրական, համազգային ծրագիրները ու նպատակները նախընտրելի էին կուսակցութիւններու գա-

Շար.ը էջ 18

ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ ՀԱՅ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ 2006-2007

* Սրտի մեծ հրնուսնով եւ ուրախութեամբ դպրոցը կը յայտարարէ բացումը առաջին Հայ երկրորդական Վարժարանին Փասատիմայի եւ Կլէմտէյի շրջանին մէջ:

* 2006-2007 տարեշրջանին դպրոցը պիտի մատուցանէ համալսարանի պատրաստական դասընթացքներ 9-րդէն մինչեւ 12-րդ դասարանները, եւ կը ծրագրէ տալու իր երկրորդական բաժնի առաջին շրջանաւարտները Յունիս 2007 թուին: Դպրոցը նաեւ կը դասաւանդէ Աստուածաշունչ, Հայերէն եւ Հայոց Պատմութիւն, եւ զանազան արուեստի դասընթացքներ:

* Դպրոցի նախակրթարանը եւ Միջնակարգը արդէն իսկ որակաւորուած են WASC եւ ACSI հաստատութիւններու կողմէ: Իսկ երկրորդական Վարժարանը պատրաստական աշխատանք կատարած է եւ կը ծրագրէ մօտէն նայելու իր, որպէս համալսարանի պատրաստական դպրոց:

* Ուսուցչական կազմը կը բաղկանայ մասնագետ, փորձառու, հոգատար եւ նուիրուած անձեր:

* Միջնակարգի եւ երկրորդական Վարժարանի դպրոցավայրը կը գտնուի 3700 E. Sierra Madre, Pasadena. Ան ունի հսկայ դասարաններ, մատուռ, մարզադահլիճ, համակարգիչի եւ գիտական դասերու կեդրոններ, նախարահ, եւայլն:

* Դպրոցը կը հրաւիրէ աշակերտներ որոնք լրջօրէն կ'ուզեն հետեւիլ համալսարանի պատրաստման դասընթացքներուն:

* Դպրոցը պատրաստ է ներքին օժանդակութիւն տալու փայլուն եւ տիպար աշակերտներուն:

* 2007 թուին, դպրոցը կը ծրագրէ 11-րդ եւ 12-րդ կարգի աշակերտներուն շրջապտոյտի տանիլ ղեպի Հայաստան:

* Արձանագրութեան եւ յաւելեալ տեղեկութեանց համար հանցե՛ք դիմել դպրոցի գրասենեակը (626) 798-5020 թիւին կամ այցելե՛ք դպրոցի website-ը www.sahagmesrobschool.org:

ՀԲԸՄ-ի ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ

Սիրով հրավիրուած էք

ԾՐԱԳՐԻ ՆԵՐՎԱՅԱՑՄԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԻ

Շաբաթ, 8 Ապրիլ, 2006, կ.ա. 10:00

ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2006-ին

- Իններորդ Կարգ
  - Տասներորդ Կարգ
  - Տասընմէկերորդ Կարգ

Կը ծրագրուի նաեւ երկրորդականի նախապատրաստական դասարան

Փաստփինայի ՀԲԸՄ Երկրորդական Վարժարանը պիտի ապահովէ

- Բարձրագոյն ուսման պատրաստող ուսումնական ծրագիր՝ ապահով, հոգածու եւ բաջալերող միջավայրի մը մէջ
- Յառաջացեալ մակարդակի դասընթացքներ յառաջադէմ աշակերտներու համար
- Հայերէն լեզուի, պատմութեան եւ մշակոյթի ուսուցում
- Փոքրաթիւ աշակերտներով դասարաններ
- Արհեստավարժ կրթական խորհրդատուութիւն
- Մարչելի թոշակ եւ նիւթական օժանդակութիւն

ՀԲԸՄ-ը ՍԵՐ ԳԱՂՈՒԹԻՆ ԿԸ ԲԵՐԷ ԿՐԹԱԿԱՆ ՄԱՐՋԷՆ ՆԵՐՍ ՀԱՐԻՒՐԱՍԵԱՅ ՓՈՐՁԱՊՈՒԹԻՒՆ, ԴԵԿԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏԵՄԻԼՔ

Տեղեկանալու համար թէ ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՀԲԸՄ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ ինչպէս կրնայ օգտակար ըլլալ ձեր վաւակին, միացէք մեզի 8 Ապրիլին:

Հանդիպումը տեղի պիտի ունենայ

ՀԲԸՄ ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ԿԵՂՐՈՆ

2495 E. Mountain Avenue

Pasadena, CA 91107

(Մաունթընի եւ Ալթադենայի անկիւնը)

Յաւելեալ տեղեկութեանց եւ ձեր ներկայութիւնը հաստատելու համար հեռաձայնել **626.794.0363**

AGBU HIGH SCHOOL IN PASADENA

You are cordially invited to an

ORIENTATION DAY

Saturday, April 8, 2006, 10:00 am

CLASSES ARE SCHEDULED TO BEGIN IN SEPTEMBER 2006

- Ninth grade
  - Tenth grade
    - Eleventh grade

A prep class for high school entry level is planned

AGBU High School in Pasadena will provide...

- A challenging college preparatory program in a safe, caring and supportive environment
- Honors and Advanced Placement classes for accelerated students
- Instruction in Armenian language, history and culture
- Small class sizes and low teacher to student ratio
- Professional guidance and counseling services
- Affordable tuition fees and financial aid

AGBU brings to our community a century of experience, leadership and vision in the field of education

To learn more about what **AGBU HIGH SCHOOL IN PASADENA** can offer for your son or daughter, please join us on April 8.

The orientation will take place at
AGBU ALEX MANOOGIAN CENTER
 2495 E. Mountain Avenue, Pasadena, CA 91107
 (Corner of Mountain and Altadena)

For more information and RSVP, please call **626.794.0363**

ԱՅԺՄԵԱԿԱՆ ՆԻԹԵՐ

ՏԻԵԶԵՐԻ ՓԱՌԸ

ՅԻՍՈՒՄԻ ԾՆՈՒՆԴԸ ԵՒ ՄԱՐԴՈՒՆ ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴԸ

ՎԱՐԴԱՆ Ա. ՔՀՆՅ. ՏԻԻԼ ԿԷՐԵԱՆ

Վերագրեալ խորիմաստ խօսքը, մեր մտածումին ու կեանքին կը բերէ Միածին Որդիին մարմնացումը երկրի վրայ:

Կը մարդանայ Աստուածորդին, որ մենք իրեն հետ աստուածանանք: Երկնային այցելուն կը մատուցանէ բոլոր անհրաժեշտ պայմանները մեր վերածնունդին համար:

Ծնունդը եւ վերածնունդը, անմեկնելի ու անբացատրելի խորհրդաւորութիւն մըն է: Անկարելի է, որ բանաւոր արարածը, իր տկար ու անզոր մտածողութեամբ՝ քողագերծէ երկնային այս աննախադէպ երեւոյթին խորհրդաւոր ծաւրերը:

Զարմանալի չէ՞, ի՞նչպէս աներեւոյթ բարձունքներէն Աստուածութիւն մը կը խոնարհի եւ նեղ ու անշուք մտուրին մէջ աստուածային կեանք մը կը ծնի:

Սրբազան նպատակը ծննդեան զարմանահարաշ խորհուրդին, այն է, որ Աստուածորդուն ծնունդով երկրի վրայ, մարդը կը բարձրանայ երկինք եւ կ'ըլլայ ԵՐԿԻՆԱՔԱՂԱՔԱՅԻ:

Այս խորագոյն ու մեծագոյն նշանակութիւնը կը յատկանշէ Յիսուսի ծնունդը, որ կ'ազատագրէ մարդը մեղքերու բռնատիրութենէն եւ կու տայ անոր իր անկաշկանդ ազատութիւնը եւ փրկութիւնը:

Ուրեմն, Փառաց Թագաւորին ծնունդը կը նշանակէ մարդկային հասարակութեան համար նոր կեանքի մը սկիզբը, նոր թուականով, ինչ եւ նոր աշխարհներու անջատումով:

Մեղքին շղթաները կը բեկանուին, ստրուկը կ'ազատագրուի դարաւոր կապանքներէն եւ վերածնունդով կը կոչուի Աստուծոյ որդեգրութեան:

Ուստի, Երկնային Երախային ծնունդը աշխարհի բոլոր մարդոց համար կը նշանակէ նոր կեանքի մը արշալոյսը: Երկրող ծնունդ մը, որ պիտի ըլլայ հոգեւոր ու յաւիտենական:

Ի վերուստ ծնունդ մը, որ ոչ մէկ աղերս ու շփում ունի երկրի կապանքներուն հետ: Նոր մարդը իր ճակատագրին ուղղութիւնը եւ ներշնչումը պիտի առնէ երկինքէն:

Այսպիսի հոգեւոր վերածնունդ մը մարդը կը դարձնէ ճշմարիտ քրիստոնեայ մը, առանց կառչելու հողին եւ ճահճանալու ցեխաջուրերու մէջ:

Երկինքը կ'ըլլայ իր հոգիին սլացքներուն թիրախը եւ իր ազնուաշունչ բազմանքներուն նշանակէտը:

Կը քայլ ու կը շնչէ երկրի վրայ, բայց աչքերը ուղղած դէպի աստուածային բարձունքները, ուրկէ կը շնորհուին իր հոգեւոր սննդա-

նութեան կարիքները: Աներեկոյ կեանքի մը ձգտումը կը դարձնէ իր հոգին անմահ ու յաւերժալոյս եւ բարոյապէս բերեղացած իր մէջ բրգացած մեղքին արատներէն:

Երկրի անցողական քաղաքացիութենէն հրաժարած, կ'ընդունի երկնաքաղաքցիութեան գերագոյն շնորհը Տիեզերակալին Հովանաւորութեան ներքեւ:

Ասոնք գերբնական եւ բնականացական անհերքելի ճշմարտութիւններ են, որոնք անհատին առասպելական կը թուին:

Այն վայրկանէն սկսեալ, որ մարդկային սահմանափակ կարողութիւնները ընդելուզուեցան աստուածային ամենակարողութեան հետ, մարդը մեղքին մահացու փորձութիւններուն դէմ դիւցազնացաւ եւ դարձաւ անպարտելի ու յաղթական շերտիւլէս մը, որուն հաւատքին դիմաց անբառնալի դժուարութիւնները հարթուեցան:

Քրիստոսի սէրը, իր սիրոյ նոր պատգամը, իր մէջ հրաշագործեց ու պողպատեց իր կամքը: Այս անառիկ բերդին առջեւ խորտակուեցան սեւ ուժերու յարձակումները:

Այս նոր հաւատքը, որ յաւերժօրէն կեանքի կը կոչէ քրիստոնեայ հաւատացեալը, պարզ պարտականութիւն մը չէ, անցողական բնոյթով: Հրամայական պահանջն է հոգիին, բոլորովին անկաշկանդ մեղքին շփումներէն, որ մարդուն գոյութիւնը կ'իմաստաւորէ ու կ'արժեւորէ մեղքին դէմ իր շղթայագերծած անվհատ պայքարով:

***

Կ'ըսեն, թէ ծնունդը մանուկներու տօնն է: Մեծերուն տօնը չէ: Կ'ընդունինք որ այդպէս է: Ծնունդը միայն ու միայն մանկահասակներուն ցնծութեան օրն է, այն իրողութեամբ, որ Յիսուս իր կարճատեւ ամբողջ կեանքը մանուկներու մտերմութեան մէջ անցուց:

Ծնունդը կը տօնեն անոնք, որ մանուկի մը պարզութիւնը եւ անմեղութիւնը կը բարացուցեն: Առաջին անգամ երկնային երախային ծնունդը տաղերգեցին հերշտակները: Փառք ի բարձունս Աստուծոյ...:

Այն ժամանակէն մինչեւ այսօր՝ աստղերու թիւ կը կազմեն տաղերգուները: Մոգերուն ճանապարհը լուսաւորող բազմաճառագայթ աստղին երեւումը՝ երկու հազար տարիէ ի վեր կը ներշնչէ Քրիստոնեայ աշխարհին մեծանուն բանաստեղծները, նկարիչները, քանդակագործները, արձանագործները, սխրագործութիւններով:

Այսօր եւս, հնագոյն անցեալի ոգեւորութեամբ միլիոնաւոր հաւատացեալներ կը տողանցեն Յիսուսի մտուրին առջեւէն, ոչ թէ հասարակ երախայ մը տեսնելու օրօրոցին մէջ, այլ՝ Աստուծոյ Մի-

ածին Որդուն փառաւորեալ ծնունդը:

Մանուկ Յիսուսի յայտնութիւնը երկրի վրայ աննախադէպ եւ զարմանահարաշ երեւոյթ մըն է եւ խորհրդաւորութիւն մը, որ համաշխարհային պատմութեան մէջ պիտի ճառագայթէ, որպէս անմեկնելի ու անբացատրելի իրադէպ:

Ներկայ մզլոտած բարքերու մէջ, ուր մեղքին բռնատիրութիւնը կ'իշխէ մարդուն եւ մարդկութեան ճակատագրին վրայ՝ Հերովդէսի ոճրախանձ ատելութեամբ, կը մրճահարուին անխնայ այն բոլոր սրբագործուած արժէքները, որոնք ճշմարտութիւնը կը բացայայտեն երկնային շողարձակումով:

Փոքրամասնութիւն կը կազմեն անկեղծ աղօթողները, անսուտ քարոզիչները, ճշմարիտ քրիստոնեաները, որոնք բոցավառ հաւատքով կը պայքարին անխախտ պահել առաքինութեան ոսկեծոյլ գահը իր պատուանդանին վրայ:

Այս վարկ ու որակ ճառագայթող Առքրամասնութիւնն է, որ քաջակորով կը մաքուի անբարիշտ ուժերու դէմ եւ կ'առաջնորդէ Տիեզերակալին բանաւոր հօտը երանութեան ու անմահութեան սահմանները:

Մեր ետեւ կը թողունք մեղքերով ծանրաբեռնուած հանգուցեալ տարուան աշխարհածաւալ դագաղը, կը յուղարկաւորենք զայն, առանց ծաղիկներու, առանց աղօթքների, առանց սգաւորների:

Դագաղ մը, որ իր մէջ կ'ամփոփէ ոչ թէ միայն բարեհոգի ննջեցեալներու աւետարանաշունչ մարմինները, այլ նոյնպէս դիակները մարդկային կեանքը խոշտանքող՝ Աստուծոյ գոյութիւնը ժխտող չարագործներու:

Գողգոթայի Անմեղ խաչեալը կտակեց բոլոր ժամանակներու հետեւորդներուն իր սէրը, իր յարութիւնը, իր աստուածութեան ծաղկաւտ ճանապարհը:

Երկրի վրայ մեր կեանքին առջեւ կը բացուին բիւրաւոր ճամ-

բանք, որոնք անբարիշտներու կողմէ կը նկատուին շիտակ ու ճշմարիտ: Մինչդեռ՝ իրականութիւնը կը փաստէ հակառակը: Զանոնք կը նկատէ վտանգալից ու մահացու:

Անհաւատները, գիտնալով հանդերձ որ այդ ճամբաները գեհնի դարպասները կը բանան իրենց նախասիրութիւններուն առջեւ, կը նախընտրեն քայլել այդ խաւարակուռ արահետներէն, մերժելով քայլել այն ծաղկաւտ ճանապարհէն, ուրկէ քայլեց Յարուցեալ Փրկիչը դէպի երկինք, իր աստուածային օթեւանը:

Ես՝ Աստուծոյ հաւատարիմ ու անարժան ծառան, որ սպիտակ թուղթին կը յանձնեմ այս մտածումները, միամիտ հաւատացող մը չեմ, այլ՝ հաւատքիս բոլոր եռանդով կ'արտացոլայ հոգիէս ու գիտակցութենէս Մեծ Ճշմարտութիւնը, որ Քրիստոսի սիրոյ յեփափոխութեամբ շնորհուցաւ մեզի:

Դժուար է մերօրեայ մարդուն սահմանափակ մտածողութենէն յուսալ, հաւատք մը, որ բարեպաշտական փարոմով տեսնէ մտուրին մէջ տկարութեամբ անձնաւորուած աստուածութիւնը:

Քրիստոսի ծնունդով, անկազմակերպ հեթանոս հայութիւնը գտաւ իր ազատութիւնը եւ փրկութիւնը ստրկութեան կապանքներէն:

Առանց Քրիստոսի սիրոյ եւ հաւատքի լեղափոխութեան պիտի չ'ունենայինք, ո՛չ հոգեւոր եւ մշակութային զարթօնք, ո՛չ հայագիր Աստուածաշունչ եւ ո՛չ հայախօս Աստուած, ո՛չ Մեսրոպներ ու Սահակներ, ո՛չ Շնորհալիներ ու Նարեկացիներ, ո՛չ տաղանդներ ու հանճարներ, ո՛չ Հայրենիք եւ հայ ժողովուրդ:

Քրիստոս եւ Ս. Մեսրոպ պաշտելի Փրկիչներն են, իրարմէ անբաժան, մէկը իր աստուածութեամբ եւ միւսը Գրոց Գիւտի փառքով, որոնք յաւերժութեան աղամանդեայ դարպասները բացին հայ նահատակ ժողովուրդին ճակատագրին առջեւ:

 Մահակ Մեսրոպ Հայ Քրիստոնեայ Վարժարանը

 Հայարտութեամբ կը հրատարակէ Ձեզ ներկայ գտնուելու

 Վաչէ Մանկրեանի հեղինակած՝

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹ

 Դասագրքերու շարքի

 Ա. Բ. եւ Գ. հատորներու ներկայացման

Ուրբաթ, Մարտ 31, 2006, երեկոյեան ժամը 8:00-ին

 Վարժարանի Երկրորդական Բաժնի Դպրոցավայրի

 Lee Chapel մատուռին մէջ

 First Church of the Nazarene

 3700 Sierra Madre Boulevard, Pasadena

Յանելեալ տեղեկութեանց համար հեռաձայնել՝

 (626) 798-5020 կամ (626) 351-6010 փեւրոն

ՄՈՒՏԸ ԱՉՍ

«ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԴ»

ՇԵՆՈՒՄՏԱՏԵՍԻԼԻ ՅԱՅՏԱԳԻՐԻ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅԸ

CHARTER CABLE 26-ՐԴ ԿԱՅԱՆ

(ՎԼԵՆՏԵՅԼ, ՊԸՐՊԵՆԵ, ԼԱ ԸՐԵՄԵՆԹԱ)

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՍԸ 10:00-11:00

ԴԵՊԻ ԿԱՐՕՏԻ ՃԱՄԲԱՆԵՐ ... ԴԵՊԻ ԵՐԵՒԱՆ

ՊՕՂՈՍԼԱԳԻՍԵԱՆ
(Շարունակում և մատչելի է)

Ինքնաշարժը շատ արագ է վարում իմ տղայի հետ սրտի կարմիր արեան տրոփիլների կանչերով եղբայրացած Գրիշա Սարոյեանը «Սարոյեան թէ Լագիսեան եղբայրներ», որոնք երկուսն էլ ինձ «Հայրիկ»ով են ողջունում: Սարոյեանը, հայոց վասպուրական աշխարհի Բայազետ բերդաքաղաքից գաղթած նախնիների, Գեղամա ծովի ափերի Նոր Բայազետի արիացի աչքի ժառանգն է: Մի գարմանահարաչ տղայ է, հոգին ջինջ ինչպես իրենց Գեղամա ծովի կապույտը, ժպիտը փայլուն ինչպես նրա քնքուշ ալեակների լոյսը, սիրտը վեհ ու մաքուր ինչպես իրենց ծովը գրկած Աժտահակ լեռան գագաթի սպիտակ ձիւնը: Իր արիական ցեղի հիւրընկալութեան ու բարութեան հեթանոս աստուած Վանատուրը նրա հոգում ինչքան սէր ու գուրգուրանք է յորդել, ինչքան բաժանում է... չի պակասում: Ճանապարհի հակիչ ուստիկանները իրենց ազդանշանային փայտիկով ազդարարում էին կանգնեցնել ինքնաշարժի ընթացքը, սակայն Գրիշան «Բարեւ ախպեր ջան» կանչելով շարունակում էր, նրանք էլ բարի ճանապարհ մղեցնելով փոխադարձ ողջոյնով բարեւի էին կանգնում, զարմանում էի երբ էր հասցրել այդքան ուստիկաններին իրեն հանդէպ նման յարգանք ընծայելու:

Ինքնաշարժն է հասում Աշտարակի խճուղիի կամուրջը: Վաղուց էր որ հայրենի ճանապարհաշինարարները այնտեղից ինքնաշարժերի ընթացքը դէպի այլ մայրուղիներ շարունակելու համար իրար չհաջաձեռող ուղիներ էին կառուցել, այն նմանակելով ամերիկեան ազատուղիների հասման կետերի հնարքներին: Եւ իրենց կուրքերի կանաչը պատուած այգիները ճանապարհ են բացել ինքնաշարժերին: Երեւանը գրկած կանաչ լոյսով պարտէզներ են՝ մրգատու ծառեր, խաղողի որթատունկ, բանջարանոցներ, տնակներ, այստեղ քաղաքացիին հող է մշակում, մայր հողը նրանց բարիք է անձրեւում, այն նրանց սրտերին հայրենեաց շունչ է յորդում, այն նրանց ժպտում է բարիքով... որ չլքեն իրեն:

Պատսպարում ցանկապատ, Երեւանեան լճին նայող առանձին բազմալարի շինքեր, նրա մուտքին ցուցանակ՝ «Հայաստանում Ամերիկայի Միացեալ Նահանգների Դեսպանատուն»: Այդ կառույցը, իր ծառազարդ ու կանաչ ուղիներով փռուած է ինը հեկտար տարածութեան վրայ: Այն հանդիսանում է արտերկրներում ԱՄՆ-ի երկրորդ ամենախոշոր դեսպանատն կառույցը: Ծրագրուած է այնտեղ տեղաբաշխելու մինչեւ հինգ հարիւր հոգիանոց անձնակազմ: Այն ունի ութանիւթի ինքնավար մատակարարում, կապի հզօր հանգոյց, սեփական ջրամբար, պահպանութեան ամենաարդիական համակարգ եւ էլեկտրական ազդանշանային պաշտպանութիւն: Հակառակ որ երկու երկրների միջեւ եղած համեմատաբար համեատ դիւանագիտական յարաբերութիւններին, այն վիթխարի կառույց է: Այդ դեսպանատան կառույցը իր սպաւորիչ չափերով, միայն դիւանագիտական յարաբերութիւնների համար նպատակամղուած է: Այն

Անդրկովկասում ԱՄՆ-ի հետախուզական տեղեկատու կեդրոնի գլխաւոր համակարգող դերն է իրականացնելու: Ըստ երեւոյթին գործելու է նաեւ տարածաշրջանում որպէս Ռուսաստանի քաղաքական ու ռազմական գործունէութիւնը մեկուսացնելու գործօն: Այն կատարելու է նաեւ կովկասեան պետութիւնների նկատմամբ «հակողական» իրավիճակ, հաստատելու գաղտնի կապեր քաղաքական ու ընդդիմադիր շրջանների հետ եւ կատարելու շրջանային շահերի սատարման տեղակատուական քարոզարշաւ: Այս նոր կառույցը Արարատեան հովտում՝ ակնառու ապացոյցն է տարածաշրջանում ԱՄՆ-ի աճող հետաքրքրութիւնների ընդարձակման շահերի ոլորտը կովկասում:

Ճանապարհի եզրերի ծառերի սաղարթների պատուած անցքերից արեւային ոսկեղէն շողեր են հոսում: Լոյսի կարմիր ցոլքի քողով վարարած ինքնաշարժի ճանապարհի դիմացի բլրակին բազմած արձանի վրայ միջօրէի արեւն էր իջել, նրա պղինձեայ իրանից հուր էր քաղում ու այն նետում չորս կողմը՝ վառելով ծառերի թեւերը, վազող ինքնաշարժերը եւ այն ցողում անցնող հայերի սրտերին: Արգելակները գապեցին ինքնաշարժի վազքը, հնազանդուեց ու կանգ առաւ խորհրդային Հայաստանի երեսուն ամեակին նուիրուած յուշարձանի բլրակի ստորոտին: Նրա բարձունքի թեքութեանը տիրական բազմած էր ինքը խորհրդային Միութեան նաւատորմի ծովակալ՝ Յովհաննէս Ստեփանի Իսահակեանը, որին այնտեղ Իսակով էին կոչել: Նայում էր դէպի Ամերիկեան դեսպանատուն, չիշեցնելու նրանց վեց տասնամեակ առաջ ընդհանուր թշնամու դէմ մղուած յաղթական պատերազմը: Նայուածքն էր դէպի ճերմակ թագով իր ցեղի ոգին խորհրդանշող լեռան Արարատ եւ երեւի նաեւ նրա ետին բազմած՝ Կարսի շրջանի իր ծննդավայր Հաջիքենդ գիւղը:

1918 թուականին, Պալթեան ծովի ռազմականներն էր մարտի առաջնորդել գերման ծովուծի դէմ: Նոյն տարին, յանդուգն ու խիզախ ծովակալը իր ղեկավարած ռազմանաւերի պատմական «Սառոյցի արշաւանք»-ն էր իրականացրել դէպի ըմբոստացած Կոնշուգաու եւ խորտակել նրանց դիմադրութիւնը: Ծովերից հեռու, Կարսի շրջանի գիւղի գաւակը մի քանի ծովերի ռազմածովային ուժերի ծովակալ-հրամանատար էր եղել: Համաշխարհային երկրորդ պատերազմի ժամանակ հանդիսացել էր ռազմածովային ուժերի գլխաւոր սպայակոյտի պետ եւ ապա նախարարի առաջին տեղակալ: Սեւ Ծովի շրջանում ծաւալուած ծովային մարտերի ընթացքում վիրաւորել էր, որի հետեւանքով անդամահատել էին մէկ ոտքը: Ծարունակել էր զբաղեցնել իրենց վատահում պաշտօնները, ասում էին որ ժողով Ստալինը նոյնիսկ առաջարկել էր նախարարի պաշտօնը ստանձնել: Մերժել էր, իսկ նա իրեն իբր ասած էր եղել՝ «Աւելի լաւ է մի ոտքանի, քան թէ անգլուխ նախարար ունենալ»:

Յովհաննէսը զբաղուել էր նաեւ դասախօսական, պատմական, գիտական ու գրական ստեղծագործական աշխատանքներով: Ուսում-

նասիրութիւններ էր հրատարակել Նելսոն Ստեփանեանի ու 1945 թուականի Ղրիմի պատերազմին մասնակից՝ ծովակալ Արծաթագործեանի (Սերբերեանի կողմ) մասին: Ծով չունեցող Հայաստան, նրա բազում գաւակները ծովեր գնացին, այնտեղ եւս իրենց ցեղին փառք չնորհելու: Վաթսուական թուականներին, մի հայ լրագրող, մարաշխոս Բաղրամեանի հետ հանդիպում էր կազմակերպել, այդ տարիներին խորհրդային ռազմածովային ուժերում ծառայող տասը ծովակալների հետ, որոնց թուում Սարդարապատի ճակատամարտի հերոսածին հրամանատարներ՝ Դանէլբէկ ու Պողոսբէկ Փիրումեանների ժառանգ մի Փիրումեան ծովակալ: Ըստ «Հայկական Ռատիօ» երեւակայական կայանի հաղորդման, իբր դիմած էին եղել կեդրոնական կառավարութեանը, Հայաստանում Ռազմածովային Նախարարութիւն հիմնելու, սակայն մերժում ստանալով պատասխանել էին՝ թէ ինչու համար թոյլ էք տուել Ատրպէյճանում մշակոյթի նախարարութիւն ստեղծել: Վերջերս նրանց մշակոյթի նախարարը յայտարարել էր, որ դպրոցներում համակարգիչներ են, սակայն երկրում տեղացի եօթը ճարտարագէտ չկայ: Հայր դարեր շարունակ իր հանձարի լոյսը վառեց ցարերի ու նոր իրաւակարգի երկրում, այդտեղ ծաւալուած մարտերին իր բազում գաւակների արմենական արիւնը հոսեց: Իսկ նրանք, իրենց բռնի կամքով թաթարին չանձնուած մեր փոքրիկ հայրենի հողատիրը համարում են թաթարի հողային տարածքային ամբողջակա նութեան մաս, շատ ափսոս որ անհետաւտես ու ապերախտ են, իրենք էլ շատ են գաւթած ուրիշ տարածքներ, երեւի տառապում են «գող սիրտը դող» առակի իմաստով:

Բարեւ եմ կանգնում ծովակային, իր ծովերի լոյսն է հպարտութեան շողեր յորդում սրտիս արեան ալեակներին եւ կարծես ահա նրա դէպի արեւ պարզած ձեռքերը հրամայելու են իր յաղթական ռազմանաւերի թնդանութիւնների ողջոյնը յղելու վարդացած քարերով քողուած հայոց մայր ուստանին:

Ինքնաշարժը շարժւում է ընթացքը, ճանապարհի ճախին բազմել է «Կիլիկեան» տներ իրար գրկած սահում են ցածը, հասնում խճուղիին, անցորդների սրտերին Կիլիկիայի ողջոյնի ոգեղէն կանչը ճամբելու, նրա անցեալի փառքի յուշերի լոյսը ցանկելու նրանց հոգիներին: Հայերին մնացած այս

փոքրիկ հողատիրի վրայ ինչպէս ենք կարողացել ամբողջ Մեծ ու Փոքր Հայքերը, Կիլիկիա աշխարհը բազմեցնելու եւ երբ է որ նրանց գրկած վերադարձնելու ենք իրենց բնաշխարհ: Իմ ծննդավայր՝ Մուսա Լեռը Կիլիկիայի հարաւային թեւերին է բազմած եղել եւ լեռնական քաջերի օրրան՝ Ջէյթունի անկումից չետոյ այն մնացել էր այդ աշխարհի միակ կիսանկախ գաւառակը:

Խճուղիի բարձունքին տիրական բազմել է ընդդերքի կրակից յառնած կարմիր քարերով պատած շինութիւնը, այժմ օտարացած, հայոց կոնեակի Գործարանի շէնքն է այն: Նրա մառաններում երկնային ըմպելիք՝ կոնեակ է հասունանում: Հայոց հողի բոյրը, իրենց նախնիների պաշտած արեւի կարմիր լոյսի կրակը ըմպած ոսկեհատիկ խաղողից քամուած ըմպելիքն է եռում Ջանգեղուրի անտառների կաղնիների փայտի տակառներում, որ իրենց հին հաւատքի աստուածների նաւասարդեան ըմպելիք դառնայ: Հայոց կոնեակ, աշխարհներ է գնացել՝ գուարթութիւն, խնդութիւն պարգեւելու թագաւորներին, բանաստեղծներին տիեզերական ներշնչանք հաղորդելու, հարսանեաց հանդէսների խնճոյքներին ցնծութեան ալիքների փոթորկելու: Ասում էին, որ նախորդ դարի ամենապայծառ քաղաքական մտքի թուխքով օժուած, Անգլիայի իմաստուն այր՝ Վինստոն Չէրչիլը, իրենց Սկովտիան Վիսկի խմիչքի փոխարէն, հայկական կոնեակ է ըմպել, երեւի այն իր մտքի երեւակայութեանը աւելի բարձր թուխք էր հաղորդել:

Քսաներորդ դարի եւ երեւի հայոց ամենահանձարեղ գինեգործն է եղել Մարգրը, գործարանի մառանների տակառներում եռացող ըմպելիքներից արեւահամ կոնեակներ է արարել, նրանց անուանել՝ Նայիրի, վասպուրական, Դուին, երկինքից քաղած աստղեր է իջեցրել նրանց վրայ, որոնք աշխարհի տօնավաճառներում բազում շքանշաններով են զարդարուել: Ինչ է, Ֆրանսացիք քիչ կոնեակ ունէին, որ հայոց պարծանքը տուինք, թէ ծախեցին նրանց եւ աւերեցինք հայոց Մարգարի կոնեակների փառքը ու անուանի հուշակը: Ծախում ենք՝ կոնեակ, հող, երգի պալատներ, լոյս արարող կայաններ, ճարտարապետական կոթողներ: Ուրիշներին բազում միլիարդներ գիւղող ռազմավարական դաշնակից Ռուսը, հայոց մի քանի միլիոն պարտքի վճարման ժամկէտը չեր-

Շարք էջ 18

Easter Eggstravaganza

Hosted by: Homenmen-Glendale

Easter Sunday, April 16, 2006
Starting at 2PM
Homenmen Agoump
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104

Adults: \$25 Donation
Children: \$15 Donation
(818)384-2987

Food & Music, Egg Fight, and special surprises

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ■ ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION

Բեղմնաւոր Անցեալ, Լուսաշող Ապագայ:
Proud Past, Exciting Future.

ՀԲԸՄ ԱՐՏԱՄԱԶԳԻ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԻ

ԺՈՐԺ ՖԵՅՏՕ

ՄԱՏԻ ԾԱԹԹՈՅ

Կատարվելու է 2 Ալյոս

Քննարկը: ԳՐԻԳՈՐ ԱԼԵՔՍԱՆԸՆ

Շաբաթ, Մարտ 18, Կիրակի, Մարտ 19,
 Շաբաթ, Մարտ 25, Կիրակի, Մարտ 26,
 Շաբաթ, Ապրիլ 1, Կիրակի, Ապրիլ 2

Շաբաթ օրերը՝ երեկոյեան ժամը 8:00-ին
 Կիրակի օրերը՝ երեկոյեան ժամը 6:00-ին
Կիրակի, Ապրիլ 9, Orange County

ՀԲԸՄ Ալեք Մանուկեան
Կեդրոնի Տիկնանց Վարչութիւն

ՄԻՋԻՆՔԻ ԾԱՇԿԵՐՈՅԹ

Կիրակի 19 Մարտ, 2006, կ.ն. ժամը 1:30-ին
 Գեղարուեստական Ցայտագիր
 Համադամ Մաշեր

Ջեռնարկին հասոյթը պիտի յատկացուի Կեդրոնիս
 բարեգարդման

Մուտքի նուէր՝ 25 տղար, Փոքրեր (12 տարեկանէն վար) 15 տղար

Ջեր տեղերը ապահովելու համար հեռաձայնեցէք (626) 794-7942

2495 E. MOUNTAIN STREET, PASADENA

AGBU Hye Geen
Forum for Armenian Cultural and Social Studies

CSULA
School of Social Work
Armenian Social Work Caucus

Invite You to an Interdisciplinary Conference
THE STATUS OF ARMENIAN COMMUNITIES LIVING IN THE UNITED STATES.

Join us as we examine the latest in research and practice related to Armenian communities.

Saturday, April 8, 2006, 9:00 am to 3:30 pm
 California State University, Los Angeles
 the Golden Eagle, 5151 State University Drive, Los Angeles, CA 90032

Registration, \$25.00, Student Registration, \$15.00. A light lunch is included.
 Program and registration is available at www.agbu.org/hyegeen, (323) 343-5879.

ՀԲԸՄ ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ

«ԱԿՈՒՄԲԻ ՕՐ»

Ուրբաթ, Մարտ 24, 2006

Ընտանեկան երեկոյ ժամը 7:30-էն սկսեալ Փասատինայի
 Ալեք Մանուկեան Կեդրոնին մէջ, 2495 East Mountain Street.

Մանուկներու մասնաւոր յայտագիր

Տեղերը ապահովելու համար դիմել Հ.Բ.Ը.Մ. Փասատինայի
 Ալեք Մանուկեան Կեդրոն հեռ. (626) 794 7942

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան
 Հայ Կին Վարչութեան նախաձեռնութեամբ

«Հոս Ամերիկա Է»

Ընտանեկան հարցերու վերաբերեալ սեմինար
 'ներկայացնող՝ Ծաբէ Եկատեան, MFT

Ուրբաթ, Մարտ 17, 2006, Երեկոյեան ժամը 6:30-7:30

ՀԲԸՄ Ալեք Մանուկեան Կեդրոնին մէջ
 AGBU Alex Manoogian Center, 2495 East Mountain Street, Pasadena, CA 91104
 Մանրամասնութեանց համար հեռաձայնի՝
 ՀԲԸՄ (626) 794-7942, Վրէժ (818)-416-1511, Լոսիճն (818) 687-5175

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Ի Յիշատակ ՀԲԸՄի բոլոր Հաւատար Անդամներուն

Ապրիլ 23, 2006

REQUIEM

In Memory of Devoted Members of the AGBU
 April 23, 2006

100 ԱՄԵՆԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի, 7 Մայիս, 2006
 ՀԲԸՄ Ալեք Մանուկեան Կեդրոնի Հանդիսասարահին Մէջ
 Մանրամասնութիւնները յաջորդիւ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԲԵՂՄՆԱԻՈՐ ԱՆՑԵԱԼ

Շարունակում է 13-էն

դափարախօսութիւններէն եւ գործելակերպէն:

Հայ Աւետարանական պատուական հովիւներ են Հ.Բ.Լ.Մ.ի ռազմախօսութիւններ՝ անոր տարածման եւ մասնաճիւղերու հիմնադրութեան գործին մէջ: Ամերիկայի մէջ մանաւանդ, անոնք ստանձնեցին ամէն նախաձեռնութիւն: Անոն եղան ամէն նախաձեռնողները, խանդավառողները, քարոզիչները. մէկ խօսքով՝ հիւպատոսներն ու փրօբականութիւնները:

Ամէն անգամ որ Կեդրոնը մեծ աղէտներու կամ ազգային կարեւոր պէտքերու հարկին տակ կը գտնուէր, անոնք կը տրամադրէին իրենց եկեղեցիները եւ ժողովարարները Միութեան կազմակերպած հանդիսութիւններուն, եւ իրենք եղան լաւագոյն բեմբասացները եւ բանախօսները: Կազմակերպեցին ամէնաարդիւնաւէտ նուիրատուները, եղան մեծագոյն նուիրատուները: Հայ յարմարանութիւնները համերաշխ գործակցութեամբ ստեղծեցին նուիրեալներու լէգէոններ:

Հայ եկեղեցին եղած է ամէնաեռանդուն եւ հաւատարիմ գործընկերը Հ.Բ.Լ. Միութեան: Ամերիկայի մէջ Հայ Աւետարանական ու Հայ Առաքելական եկեղեցիները համարմբուեցան Հ.Բ.Լ.Մ.ի շուրջ, դառնալով համերաշխութեան ու համագործակցութեան խորհրդանիշը: Միասնաբար, Ամերիկայի մէջ հիմնեցին 130 մասնաճիւղեր, որոնց ղեկավարութեան մէջ անգնահատելի էր Աւետարանական վերապատուելիներու նպաստն ու մասնակցութիւնը: Հ.Բ.Լ. Միութեան Կեդրոնական վարչութիւնը հիացումով գնահատեց աշխատանքը ու անսահմանօրէն խանդավառ այս աննախընթաց երեւոյթէն, Ամերիկայի մէջ ստեղծեց ինքնավար Շրջանակային Ցանձնաժողով մը, որուն անդամները իրենց իսկ անձնական միջոցներով հրատարակեցին «Հայ» ամսագիրը, որուն յաջորդեց «Յուշարար» պաշտօնաթերթը:

Հայ Աւետարանական համայնքը անվերապահ վստահութեամբ թիկունք կանգնած է Հ.Բ.Լ. Միութեան, հաւատալով անոր Աստուածահաճոյ, ազգային եւ բարեփրական առաքելութեան:

Միութիւնը Զօրութիւն է: Կ'ուզեմ յիշատակել համերաշխութեան եւ համագործակցութեան

գեղեցկագոյն եւ սրտայոյզ երեւոյթ մը: Ամերիկայի Շրջանի Հինգերորդ խորհրդակցական Համաժողովն, որ տեղի ունեցաւ Նիւ Երոքի մէջ, 1917 Մայիս 20, Կիրակի, ժամը 11:00ին, պատգամաւորները կը շտապէին նիստը փակել, որպէսզի կարենան իրենց եկեղեցիները երթալ: Անոնցմէ մէկը դիտել կու տայ թէ, այս ժողովին մէջ եպիսկոպոսներ ալ կան, վերապատուելիներ ալ. ինչու այս սրահին մէջ կարելի չէ Կիրակնօրեայ պաշտամունք կատարել միասնաբար: Այս առաջարկը կ'ընդունուի միաձայնութեամբ: Գեր. Բաբգէն Եպս. Կիւլէսէրեան, Գեր. Մուշեղ Եպս. եւ Վերպ. Հ. Խազոյեան, փոխն ի փոխ պաշտամունքը կը կատարեն, հաստատելով կրկին ու կրկին, Հ.Բ.Լ. Միութեան հետապնդած միասնականութեան եւ համագործակցութեան գեղեցիկ ու Աստուածահաճոյ ոգին:

Հ.Բ.Լ.Մ.ը երախտապարտ է Հայ Աւետարանական համայնքին, անոր կատարած եղբայրական եւ նուիրական ծառայութիւններուն համար: Իր կարգին, Հ.Բ.Լ.Մ.ը նիւթական օժանդակութիւններ կատարած է Աւետարանակ նվարժարաններուն, գոլէճներուն, եկեղեցիներուն, մշակութային եւ ազգանուէր ձեռնարկներուն:

1912-1913 թուականներուն, Հ.Բ.Լ.Մ.ը իր նիւթական բացառիկ օժանդակութիւններով թիկունք կանգնած է Քեսապի, Պէրէճիքի, Խարբերդի, Սուրիոյ եւ Լիբանանի եւ այլ գաղութներու Աւետարանական վարժարաններուն: Նոյնանման օժանդակութիւններ կատարած է 1921-1923 թուականներուն:

1957ի սուեալներու համաձայն, միայն Լիբանանի մէջ, 20 Աւետարանական վարժարաններու եւ գոլէճներու նիւթական օժանդակութիւններ ըրած է:

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը իր հիմնադրութեան հարիւր տարիներու ընթացքին, հինգ սրբութիւններու վրայ կեդրոնացուց իր աշխատանքները՝ Հայրենիք, Եկեղեցի, Մշակոյթ, Դպրոց եւ Երիտասարդութիւն: Ծրագրելով ու գործելով հայութեան ամբողջականութեան հաշուին, ապրեցաւ հայութեան գերագոյն շահերուն համար, տալով անսակարկ՝ հայպահպանումի եւ հարենիքի յաւերժացման սիրոյն:

Փառք ու պատիւ Հ.Բ.Լ. Միութեան հարիւրամեայ վաստակին:

ԴԵՊԻ ԿԱՐՕՏԻ ՃԱՄԲԱՆԵՐ ...

Շարունակում է 16-էն

կարացնելով, յափշտակեց հայ ժողովուրդի աշխատանքով արարուած գործարաններ, որոնք նոյնիսկ տարիներ անց էլ չեն գործարկուած:

Հրագրանի քարաշէն կամուրջ ենք հատում, ոչ միայն ամուռ է, այլ նաեւ մեր նախնիների՝ Ուրուաշտու-Արարատեան թագաւորութեան իսլախի աստուծոյ Մուսասիրի մեհեանի կամարներով է նախշուած: Յաղթանակի կամուրջ էին անուանել այն, իր նշանաւորումն նոր աւարտուած պատերազմի յաղթանակի: Այն կառուցել էին գերման գերի զինուորները, արդեօք նրանց քրտինքը կարող էր փոխարինել այդ կուռում զոհուած բազմահազար հայ զինուորների արիական արիւնը:

Կամուրջի յատակով վազում են ջրերը Հրագրան գետի, որոնք գարուններով փիերին, փշուռում, սպիտակում ու ժպտում էին արեւին: Այդ ջրերը հայոց Գեղամա ծովակից էին դուրս յորդել, որոնք Գեղարքունիքի լեռներին հոսած աստղերի լոյսերի արցունքներն էին: Կամուրջի մօտակայքից, Արարատեան թագաւորութեան արքայ՝ Ռուսան ջրանցքներ էր փորել, որ գետի ջրերը ոռոգէին Դայմայի այգիները: Գեղամա ծովի ջրերը դարերով գարկելով Հրագրան, Ուրուաշտու երկրի իլտարունի, գետի հոսքը զսպող կողերին, խորը կիրճեր էին բացել, նրանց պատերին պազալտի սիւներ էին շարել, որ բարձունքները պահէին իրենց ուսերին: Իրենց վազքից յոգնած գետի ջրերը, ոյրդել էին Արարատեան դաշտ, ոռոգել նրա այգիները, ցորենի արտերը, ապա գրկախառնուել Մայր Արաքսին, Գեղամա լեռների լոյսի ժպիտը

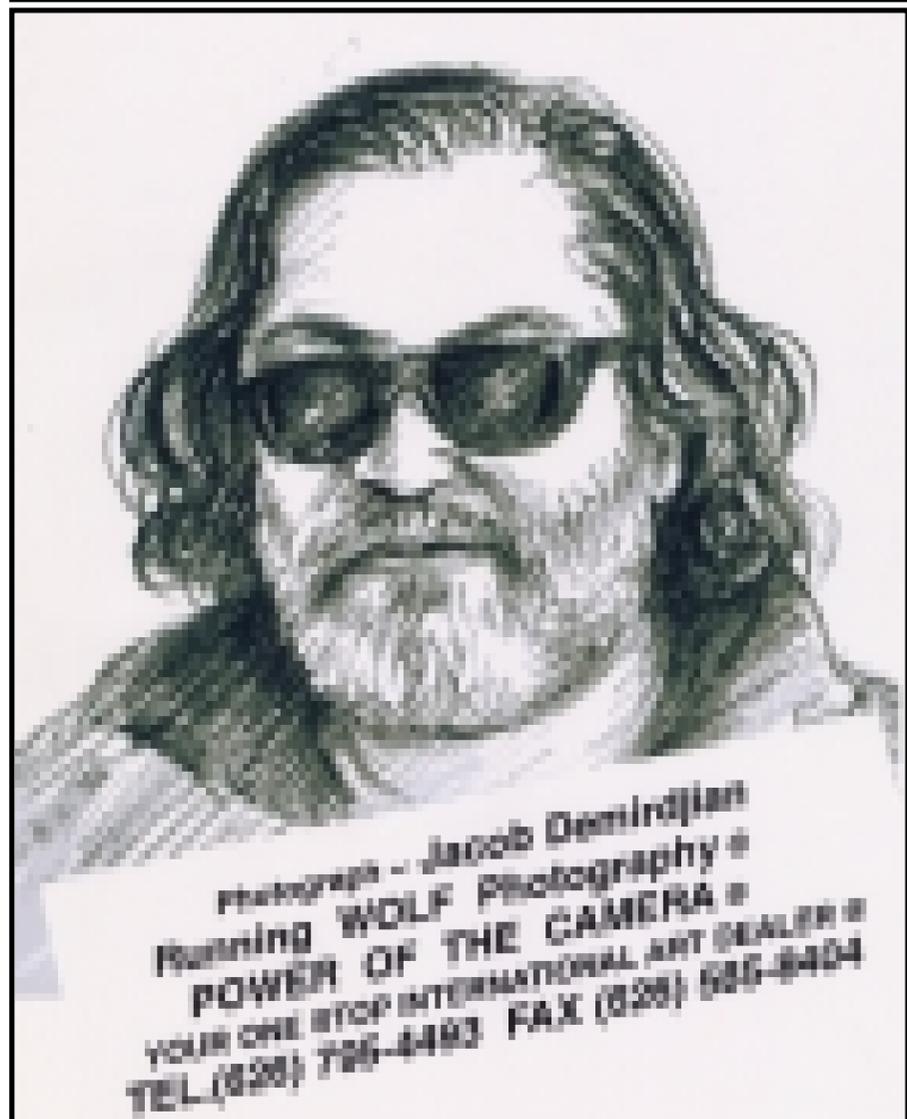
ցանելով նրա վշտահար արցունքներին:

Կամուրջի խաչմերուկ, Ծովակալ Իսակովի պողոտայի աջ թեւը եզերում է պազալտ քարէ պատերով բարձր կառուցքը, այն Արարատ Գինու Գործարանն է: Թաչիրով-Թաչիրեանն է նրա հնձաններում խաղողից գինի քամել: Ինքն է եղել Անդրկովկասում առաջինը, որ կոնեակի հումքի նախանիւթ ստանալու սարք էր ստեղծել: Սպառման սահմանափակ հնարաւորութիւնների պատճառով այն վաճառել է «Շուտով եւ Որդիներ» Մոսկովեան ընկերութեանը, որ 1921 թուականին ազգայնացուել է: Կառուցի պատի ցածրադիր մասում պատգամ է փորագրուած, որ անցորդները յիշեն շինարար բանուորներին: Բազում խոյաքանդակներ են տաշուած նրա պատերին, խաղողի քարէ ողկոյցներն են կախուած, որոնց տակ աղուեսը երկու թաթերի վրայ կանգնած, դուռնը վերեւ յարած... կարծես մրմնջում է, որ այն թթու է: Դարի հնութեամբ գինի կայ ամբարուած նրա հսկայ տակառներում, եթէ մի ումպ իսկ խմես, խնդուլիւնից հոգիդ կը տենչայ սաւառնելու դէպի նրա ճակատի դիմաց յառնած լեռուն Արարատի ձիւնեղէն թագին: Պատմում էին, որ 1930-ական թուականներին Մաքսիմ Գորկին Հայաստան այցելելու ժամանակ իջած է եղել Գործարանի նկուղներ եւ... թոթովելով կանչել է «Արարատի Գինու գործարանի նկուղից վերեւ բարձրանալը աւելի դժուար է, քան Արարատ լեռան գագաթը մագլցելը»:

(Շարունակելի 4)

ՑԱԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՈՎՍԱՆՆԱ ԵԱԽԻՆԵԱՆԻ մահուան տխուր առթիւ (Երեւան) մեր խորագգաց ցաւակցութիւնները ընտանեկան պարագաներուն, յատկապէս եղբօրը՝ Տէր եւ Տիկ. Պօղոս Մութաֆեանին (Լուգիանա Պաթոն Ռուժ): ՄԱՍԻՍ

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year) * \$50,00 for USA
 * \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.
 * \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----
 Address: -----
 City: ----- State:----- Zip Code:-----
 Country: -----
 Tel :----- Fax : -----

ՔԱՐԼ ՌՈՎԻ ԸԻՆՎ ՊԱՏՈՒԻՐԱՆՆԵՐԸ ԶՈՐՃ ՊՈՒՇԻՆ

Մարտնակում է 5-էն

դեմոկրատացման սուրբ գործին: Մէկ ամիս ծախք է ըլլար, չէ՞: There is no free lunch in politics, ինչպէս կ'ըսենք:

Չափազանց զգոյշ վարուելու ենք, թէեւ, որպէսզի մեր արաբ դաշնակիցները բնաւ չկասկածին թէ յարձակումի յաջողութիւնը իրենք կրնան ըլլալ: Գործողութիւնը նուազագոյն ծախսով գլուխ հանելու, այսինքն ծախսը առաւելագոյն արդիւնաւէտ (cost-effective) դարձնելու համար պայման է որ ներկայ հանգրուանին այդ հըլու կամակատարները չէզոքացուն ու մեր սայլին լծուին՝ իրենց զգոնութեան կամ արթնամտութեան բխացումով: Անշուշտ անոնց կարգն ալ կու գայ յարմարագոյն ժամուն:

ԶՈՐՐՈՐԴ

Ժողովրդավարութեան, ազատութեան, մարդկային իրաւունքներու եւ առհասարակ մեր քաղաքակրթութեան դրօշը բարձր, ամուր բռնած ձեռքերով մէջ, առանց տատանելու սկսէ գինեալ վճռական գրոհիդ:

Առաջին իսկ հարուածը պէտք է լրացնէ թատերական դերակատարման գլխաւոր պահանջները - ըլլայ հանդիսաւոր, պատկառագող եւ ահարկու (shock and awe, ինչպէս այնքան ներշնչումով պիտի որակէր Տանըլտ Ռամզֆելտը՝ Բենթսոնի իր պատկառագող գրասենեակէն): Եհո պայի շանթարհարիչ բարկութեան նման, ընտրեալ քանի մը բանալի կեդրոններու վրայ կատարուած այսպիսի կայծակնային հարուածները մեծապէս պիտի հեշտացնեն մեր գործը: Մութ երկինքէն տեղացող կրակի կարկուտները պիտի ահաբեկեն ու քայքայեն երկրին ամբողջ դրութիւնը՝ մինչեւ որ առանց պայմանի անձնատուր ըլլայ իշխանութիւնը:

Փոքր փակագիծ մը այստեղ: Երբ անհրաժեշտ գտնես, բնաւ խղճահարութիւն մի գգար մեծ թիւով անմեղ զոհերու համար, մանաւանդ երբ մերինները չեն անոնք: Ազատութիւնն ու ժողովրդավարութիւնը իրենց սուղ գինն ունին: Պատշաճ եւ արդար է որ ազատագրողները իրենք եւս վճարեն այդ գինը՝ իրենց կեանքն իսկ գոհելով երբ հարկ ըլլայ: Մենք ու մեր taxpayer-ները արդէն կը գոհենք այնքան դժուար շահուած մեր տղարները - դեռ առանց յիշելու մեր գոհուած գինուորները: It's hard

work, ինչպէս ամէն օր կը կրկնես դուն (յաճախ անտեղի կերպով, խօսքը մէջընդմիջ): Այս մասին կարծեմ չ'արժեր աւելի երկար խօսիլ: Կարեւորը գործին յաջողութիւնն է: Ազատագրեալներէն եղած գոհերու թիւը պէտք չէ որ մեզ վատեցնէ անոնց ազատագրութեան գերագոյն նպատակակէտէն:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

Երկարելու կարիք չկայ: Մնացեալը՝ Ապու-Ղըէյպ, Կուանթանամօ - եւ, ի հարկէ, դեմոկրատականացում (քիչ մը երկար եղած այս բառին պոչը, բայց հոգ չէ, այդ ալ հաճելի փետրագարդում է):

Ասկէ անդին քիչ մը երկար է գործընթացը, ճիշդ է, բայց յարաբերաբար աւելի հեշտ նաւարկութիւն է: Վարի, վերի եւ միջին աստիճանի դրածոյ կարգ մը տեղացի պաշտօնատարներու նշանակում - նախագահի ծաղրածու, վարչապետի հոպիտ, եւ այս կարգի քանի մը հաւատարիմ միմոսներ որ democracy բառը հեզելու իրենց յատուկ ձեւերով գուարճացնեն ժողովուրդը: Որպէսզի անցնինք մեր բուն գործին, այսինքն լայն բանանք քարիւղի ծորակները եւ երկրին շուկաները՝ մեր համաշխարհային մեծ ընկերութիւններուն առջեւ: Եւ, mission accomplished, պրծաւ գնաց: Խօսքը մէջընդմիջ, Ընքըլ Պուշ, ո՞վ ըսաւ թէ աշխարհակալ ըլլալը այդքան ալ դժուար բան է:

ՅԵՏ-ԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պատասխանելով վերջին հարցման, պատմութիւնը ամենայն համեստութեամբ կը յիշեցնէ թէ Երկրորդ Համաշխարհային Պատերազմի, Քորէայի եւ Վիետնամի պատերազմներուն փորձը բացարձակապէս կը ժխտէ հեշտ աշխարհակալ ըլլալու կարելիութիւնը:

Բազմաթուրեան աշխարհը սարսափեցնող թուղթէ աշխարհակալներուն կրնայ օգտակար ըլլալ այս յիշեցումը, անշուշտ այն պայմանաւ որ դեռ բոլորովին կորսնցուցած չըլլան՝ պատմութեան սորվելու իրենց կարողութիւնը: Հակառակ պարագային, պատմութեան հայթայթած այս ցանկին շուտով աւելնալու կու գան Աֆղանիստանի, Իրաքի, Սուրիոյ եւ Իրանի փորձերը եւս - դեռ չենք խօսիր Հիւսիսային Քորէայի, Քիւպայի, Վենեզուելայի, Զիմպապուէի, եւ ամբողջ աշխարհի մասին:

ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ ԸԱՅՈՑ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԹԱՆԱԳԱՐԱՆԻՆՍԻՏԻՏ

Մարտնակում է 1-էն

1915 թուին 4 միլիոն կը հաշուէ: Թուրքը կրնա՞ր հաստատել հայոց ճշգրիտ թիւը երկրի մը մէջ ուր սուտն ու նենգափոխումը բաժակ մը ջուր խմելու նման գործողութիւն եղած է:

Հակառակ այս իրողութեան, հայու բարեմտութեամբ, աւելի մաղթաքնի ձեւով Արամ Անանեանը գրած է. «Հայ ժողովուրդի չսպիացած վէրքը կարող է ապաքինուել, երբ թուրքական իշխանութիւնները խիզարու թիւն ցուցաբերեն ճանաչելու»:

ՎԱՍՏԱԿԱՇԱՏ ԵԿԱՐԻՉ ՅՈՎՃԱՆՆԵՍ ԶՈՄԵԱՆԸ 90 ՏԱՐԵԿԱՆ

Մարտնակում է 7-էն

Լենինականի (այժմ Կիւմրի) Մուսկեանի անուան թատրոնի նկարիչ: Այստեղ վարդան Աճէմեանի հետ ձեւաւորում է «Արա Գեղեցիկ» ներկայացումը: Այս թատրոնում աշխատում է 4 տարի: Նրա մտապատկերում անմոռանալի հետք են թողել այդ տարիների բեմի մեծ վարպետները, այդ թւում՝ վարդան Աճէմեանը, Հրաչեայ Ներսիսեանը, Վահրամ Փափագեանը, Վաղարշ Վաղարշեանը, Յոլակ Ամերիկեանը, Արուս Ասրեանը, Գեղամ Յարուսթիւնեանը, ինչպէս նաեւ երիտասարդ դերասաններ՝ Ֆրունզիկ Մկրտչեանը, Վալտեր Ապաշեանը, Վարդուհի Վարդերեսեանը եւ ուրիշներ:

Յովհաննէսը սիրում էր յաճախակի շրջագայել հայրենի գիւղերը, մօտիկից շփուել տեղի բնակիչների հետ, ուսումնասիրել նրանց ազգային ավանդական սովորութիւնները, նիստն ու կացը, կենցաղը, տարազը, որպէսզի այդ բոլորը օգտագործի իր յետագայ կտաւներում: Միեւնոյն ժամանակ համբեութեամբ լսում էր իր հայրենակիցների վշտերն ու հոգսերը, մոռանալով իր սեփականը:

Երեւանում ապրած տարիներին Յ. Զոմեանը ունեցել է անհատական 4 ցուցահանդէսներ եւ տեսապէս մասնակցել է նաեւ Խորհրդային Միութիւնում կազմակերպուած խմբակային ցուցահանդէսներին:

1974 թ. Երեւանում կազմակերպուած իր վերջին անհատական ցուցահանդէսը ունեցաւ մեծ յաջողութիւն: Ներկայ գտնուող հայ անուանի նկարիչներ՝ Մինաս Աւետիսեանը, Արա Բեքարեանը, Յակոբ Յակոբեանը, Քնարիկ Վարդանեանը, Արմինէ Կալենցը, Ալիս Մելիքեանը եւ շատ ուրիշներ իրենց ելույթներում բարձր են գնահատել Հ. Զոմեանի ստեղծագործութիւնները:

1975 թ. Յ. Զոմեանը ընտանեօք հանդերձ հաստատուած է Լոս Անճելոսում: Այստեղ 1978ին բարեգործականի կեդրոնում կազմակերպուած է նրա անհատական ցուցահանդէսը:

եւ դատապարտելու Մեծ Եղեռնը»: Հիւպատոսութիւններու վկայութիւններով կը փակուի գիրքը, որ արդիւնք է մանրակրկիտ աշխատանքի, ուր յիշուած են բոլոր այն աղբիւրները, որոնցմէ օգտուած է հեղինակը:

Երիտասարդ պատմաբանին նորանոր յաջողութիւններ կը մաղթեմ, քիչ գիտնալով, որ պատմագրողը երբեմն սխալ տուեալներու գոհը կրնայ դառնալ: Ուրեմն, աւելի զգոնութիւն դժուարին բայց օգտաշատ այն աշխատանքին, որուն լծուած է Արամ Անանեանը:

Լում է նրա անհատական առաջին ցուցահանդէսը, որ տուեալ ժամանակ մեծ երեւոյթ էր նորակազմ հայահոծ համայնքի համար: Բացումը կատարել է բարեգործականի գրասենեակի տնօրէն՝ Պրն. Բարսեղ Գարթալեանը: Յետագայում մինչեւ 1998 թուականը ունեցել է 3 անհատական ցուցահանդէսներ: Միեւնոյն ժամանակ մասնակցել է նաեւ խմբակային ցուցահանդէսներին: Լոս Անճելոսում իր գծանկարներով գործօն մասնակցութիւն է ունեցել նաեւ ազգային կարեւոր միջոցառումներին: Այդ բոլորը լոյս են տեսել «Նոր Կեանք», «Նոր Օր», «Մասիս», «Հայ Կեանք» եւ «Armenian Observer» շաբաթաթերթերում:

Հայաստանի անկախութիւնը Հ. Զոմեանը դիմաւորեց մեծ ներշնչումով: Պատրաստեց մի որմնապատառ, ուր յաջորդաբար ցուցադրուած են Հայոց Պատմութեան կարեւոր իրադարձութիւնները: Այս գլուխ-գործոցային ստեղծագործութիւնից առանձին օրինակներ կան Ֆերահեան եւ Սահակ-Մեսրոպ վարժարաններում, UCLA-ի հայկական ամպիոնում, Տիթրոյթի Ալէք Մանուկեան թանգարանում, Արժանութիւնում եւ այլ կեդրոններում:

Նշենք, որ Հ. Զոմեանի ստեղծագործութիւններից շատերը գտնուում եւ ցուցադրուում են բազմաթիւ երկրների ցուցասրահներում, թանգարաններում, ինչպէս նաեւ առանձին անհատների հաւաքածուներում: Ունի երկու պարզեւատրում. մէկը՝ Ժնեւի միջազգային էթնիկ ցուցահանդէսից, երկրորդը՝ Լոս Անճելոսի «Motion Picture» ընկերութեան կողմից, որպէս ազգային էթնիկ յաջողուած գործերի նկարիչ:

Սրտանց շնորհաւորելով վաստակաշատ նկարչի ծննդեան 90-ամեակը, բարեմաղթում ենք քաջառողջութիւն եւ բարի իղձերի իրականացում: Յայտնում ենք նաեւ մեր լաւագոյն մաղթանքները նրա տիկնոջ Վեհանուշ Զոմեանին, որ տեսապէս նեցուկ է կանգնել իր ամուսնուն, խրախուսել եւ ոգեւորել նրա կատարած հայրենասնուէր աշխատանքը:

ՇՆՈՐՀԱԻՐՈՒԹԻՒՆ
Տէր եւ Տիկ. Խաչիկ Մուրթապեաններուն երկրորդ գաւակով մը բախտաւորուելուն ուրախ առթիւ, մեծ հայրը Տէր եւ Տիկ. Ընկեր Պօղոս Մուրթաեան \$100 կը նուիրէ «Մասիս»ին:

ԱՊԱՔԻՆՈՒՄ
Ընկերո՞ւ Հի ՄԱՐԻ ԳԱԼԹԱԳՃԵԱՆ վերջերս ունեցած է վիրաբուժական յաջող գործոծութիւն մը, ու այժմ իր ապաքինման շրջանը կը բոլորէ իր բնակարանին մէջ:
Շուտափոյթ ապաքինում կը մաղթենք յարգելի ընկերուհի Մարի Գալթապեանին:
ՄԱՍԻՍ

ԱՊԱՔԻՆՈՒՄ
Տիկին Արաքսի Գասպարեան արագ ապաքինում կը մաղթէ Տիկին ԱՆԳԻՆԷ ԱԶԱՊԱԶԵԱՆԻՆ որ վերջերս ենթարկուած է յաջող գործողութեան մը, ու ներկայիս ապաքինման շրջանը կը բոլորէ իր բնակարանին մէջ:
Շուտափոյթ ապաքինում կը մաղթենք Տիկ. Անգինէ Ազապահեանին:
Այս առթիւ \$100 կը նուիրէ «Մասիս»ին:

ՔԱԶ ՆԱԶԱՐ ՈՒՂԻՂ ԵԹԵՐ ԾՕ
Ամէն Կիրակի երեկոյեան
ժամը 11:00-ից 1:00
Կլէմտէյլի 26-րդ կայանից

Nor Serount Cultural Association proudly presents

Rising Stars of Gyumri

Նոր Սերունդ Մշակութային Միությունը ևր հովանաւորէ

Գիւնրիի Պատանի Աստղերու

Անեղիկեան Հանրոգային Շրջագայութիւնը

Exclusive Engagement in L.A. For 1 Night Only!

Sunday, March 19, 2006 • 6:00 pm • Alex Theatre

216 N. Brand Blvd., Glendale, CA 91203

Ticket Prices \$20, \$30, \$40, & \$50

Available at: Alex Theatre • Chatryan Video • Abril Bookstore • Berj Bookstore • Berj Bookstores • Arax Press

For Free Delivery of Tickets Call 818/265-0506 or 818/482-6131

LOS ANGELES • HOUSTON • DALLAS • DETROIT • CHICAGO • NEW YORK